

AZ EST

Politikai napilap

FŐSZERKESZTŐ: MIKLÓS ANDOR

Előfizetési árak:
Egy hónapra ... 40.000 K
Három hónapra ... 120.000 K
Külföldön
a fenti árak kétszerese
Egyes szám ára 2000 K
Keddi szám ára 3000 K
Ausztriában egyes szám 23
garas, a keddi szám 30 garas.

Szerkesztőség:
VII. kerület Rákóczi út 54.
Kiadóhivatal:
CII., Erzsébet körút 18-20. sz.
Fiókkladóhivatalok:
IU., Dáci utca 12.
O., Ulmos császár út 76. sz.
VII., Rákóczi út 54.
Szerkesztőség Bécsben:
I., Kohlmarkt 7.

»Tárgy:

a titkos társaságok ügye. A nemzetgyűlés elnökének pártértekezleti meghívójára nyomattak oda e szavakat. Ez, természetesen, nem annyit jelent, hogy a titkos társaságok ügye csak azért van napirenden, amióta a nemzetgyűlés elnöke kinyomatta a meghívót. Majdnem hét hosszú év óta van ez az ügy napirenden s hét esztendő sok keserve buggyant ki abból a medencéből, amelyet a titkos társaságok ülnek körül. Szinte bihetetlen, — ime, egy ország, amely a nyugati civilizáció szabványai szerint rendezkedett be. Van államfője, parlamentje, kormányja, közigazgatása, igazságszolgáltatása, rendőrsége, hadserege, szóval mindene megvan, amivel a törvény betűjének és szellemének eleget lehet tenni. Mégis volt rá eset, amikor az ország azt a határozott benyomást keltette, hogy a törvény, kormány, parlament, bíró és rendőr ereje megszibadt és az ő erején túl és felett egy másik erő terjesztette ki fekete szárnyát. Amulva meredtünk bele ebbe a sötétségbe, a nemzet ezer esztendő becsületéhez és világságához hozzászórt szemé fájdalmasan hunyorgott a külföldről importált képtelenség előtt. De megvolt, de itt volt, érezni lehetett kellemetlen lehellest és tisztátalan jelenvalóságát. Ha valaki rátette kezét egy kilincsre, soha sem tudta, nem oly ajtót nyit-e ki, amely mögött a titkos társaságok valamelyik felesküdt delegáltja ül. Most azután a nemzetgyűlés elnöke is rányomatta meghívójára a titkos társaságokat, mint napirendi tárgyat. Nincs szavunk ellene, tanácskozzanak róla. De az ország nemcsak meghívókat és tanácskozásokat kíván. Azt kívánja, hogy kössenek a törvény szakaiból olyan seprőt, amellyel e társaságoktól egyszer és mindenkorra meg lehet a nemzetet szabadítani. El e szégyennel, ezzel a sötétséggel, ezzel a »Tárgy«-gal, el vele minél előbb. Mert ha nem tudjuk a napirendről lekaparni, akkor az ország becsülete és java csakhamar elmerül abban a medencében, amely körül a titkos társaság lovagjai és bűvészei ülnek.

Hat lemondólevél Scitovszky címére

A baloldal nem tanácskozik, nem tárgyal a kormánnyal a titkos társaságokról

— Az Est tudósítójától —

Ma délelőtt tizenegy órára volt összehívva a nemzetgyűlésnek a büsvétot követő első ülése. Ezt megelőzően, délelőtt féltíz órára Scitovszky Béla házelnök összehívta a pártközi értekezletet, amelynek tárgysorozatát két pontban jelölte meg:

1. A nemzetgyűlés további munkarendje,
2. a titkos társaságok ügye.

Előrebocsáthatjuk, hogy a pártközi értekezlet nem sikerült, pártközi értekezletből kormányparti értekezlet lett — Gömbösek bevonásával. Az értekezletre ugyanis sem a legitimisták, sem a demokraták, sem a Kossuth-párt, sem a Polgárok és Földművesek pártja, sem a Földművesek és

Munkások Partja, sem pedig a szociáldemokraták nem mentek el.

Féltíz óra. A parlament épületében a tisztviselőknél és alkalmazottakon kívül nem tartózkodik más, csak maga Scitovszky Béla házelnök. Háromnegyed tíz órakor megjelenik három ellenzéki képviselő. Tíz órakor jön gróf Bethlen István miniszterelnök és helyette Scitovszky elnökhöz. Csakhamar utána megérkeznek Bud János és gróf Csáky Károly miniszterek, akik szintén bemennek az elnökhöz. Most már négyen vannak, várakoznak, hogy a tizenhét meghívott képviselő közül kikhez lesz még szerencsésük.

Egymásután érkeznek ezután az elnöki elfogadóterembe: Almásy László, Gömbös Gyula, Szilágyi Lajos, Ugron Gábor, Németh Károly.

Az első levél

Mikor már ennyien együtt voltak, bejön az egyik elnöki titkár és Scitovszky Béla átadja a következő levelet:

Méltóságos Uram!
A Nemzeti Demokrata Párt vezéréhez dr. Vázsonyi Vilmos öngyméltóságához intézett meghívására, mint öngyméltóságának a párt ügyei vezetésében helyettese, van szerenésém Méltóságoddal közölni, hogy pártunk legnagyobb sajnálatára nincs abban a helyzetben, hogy szíves meghívásának eleget tegyen.

Apponyi elutazott

További várakozás. Az elnöknél megjelent politikusok a helyzetről politizálnak, az értekezlet azonban nem kezdődik meg. Ekkor az elnöki titkár jelenti, hogy gróf Apponyi Albert komornikja érkezett meg és levelet hozott.

Ezen határozatunk oka a bizalmatlanság amelyet a miniszterelnök iránt viseltetünk.

akinek kormányzati politikáját és személyét a mai súlyos helyzetben sem külpolitikai, sem belpolitikai vonatkozásban nem találjuk alkalmasnak ezidőszerűt és a nemzetre nézve sorsdöntő problémák megoldására.

Fogadja Méltóságod megkülönböztetett tiszteletünk nyilvánítását. A Nemzeti Demokrata Párt nevében

Pakats József, nemzetgyűlési képviselő.

Apponyi kimentti magát azzal, hogy el kell utaznia.

Mint értesülünk, Apponyi csakugyan elutazott vasmegyei kis birtokára, amelyet legutóbb vett meg.

A második levél

Csakhamar ezután új levél érkezik a következő szöveggel:

Nagyméltóságú Elnök Ur, igen tisztelt Barátom!

Pártszövetségünknek előterjesztetem pártközi konferenciára meghívó leveledet. Szövetségünk sajnálatlall állapította meg, hogy

a kormánynak a Frankigyűhen tanúsított magatartása folytan ráuközve lehetetlen résztvenni olyan értekezleten, amely a jelenlegi kormány működését segítené elő.

Midőn ezt szíves tudomásodra hozom, maradtam ... stb.

Hegymegi-Kiss Pál képviselő.

A harmadik és negyedik levél

Féltizenegy. Az elnöknél a három miniszteren kívül mindössze öt képviselő van még csak. Újabb levél jön:

Méltóságos Elnök Ur!

Sajnálattal közlöm, hogy az ellenzék ismert állásfoglalása következtében nem jelennek meg az értekezleten.

A Magyarországi Földműves és Munkáspárt nevében Droidy György

Háromnegyed tizenegy. Most a Kossuth-párt levelet hozzak, amelyet

Rupert Rezső írt alá:

Méltóságos Elnök Ur!

Szíves meghívásodat a pártközi értekezletre megkaptam, azt pártunk értekezlete elé terjesztettem. Pártunk a következő határozatot hozta:

»Az Országos Függetlenségi Kossuth Párt az 1926 április 15-én egybe-hívott pártértekezleten nem kíván résztvenni, mert

a miniszterelnök úrnak a frank-ügyben megállapítható felelőssé-ge ráknézve lehetetlenné teszi, hogy vele bizalmas pártközi értekez-leten tárgyaljunk.

Ezután terjedelmes indokolás kö-vetkezik, amelyben a Kossuth-párt elmondja, hogy bizalmatlansággal viseltetik a kormány iránt.

Megállapítja a kormány fele-lősségét a titkos társaságokra vonatkozóan abban hogy ilyen kérdés egyáltalában napirendre kerülhet.

Ez nemcsak annak beismerése, hogy a kormány eddig nem védte

meg a törvényes rendet, veszélyes koncepciókkal szemben, hanem an-nak bevallása is, hogy hiába min-dén hatalma,

ma is tehetetlen ezen a téren,

holott például a szabadságjogok el-nyomása körül mindmáig kimélet-len erélyt tanúsított.

— Ez is bizonyítja, — folytatja Rupert levele, — hogy ez a kormány nem hivatott az ország ügyeinek vi-telére és így arra sem, hogy parla-menti munkarendet állapítson meg, pártokkal megegyezték és az esete-ges pártközi megállapodásokat garan-tálja.

Andrássy Gyula nem ér rá megjelenni

Az Est munkatársa ekkor fel-hívta gróf Andrássy Gyulát, mi-után kezdett már az a színezete lenni a dolognak, hogy a legitimis-ták se jönnek el. Közöltük Andrássyval telefonon, hogy Apponyi ki-mentette magát és megkérdeztük, hogy ő — gróf Andrássy Gyula — el szándékozik-e jönni az értekez-letre.

— Nem megyek el. — válaszolta

röviden Andrássy.

— Kimentette magát excellen-ciád? — kérdeztük.

— Nem, — válaszolta Andrássy, — de majd írok.

— Szabad érdeklődnünk, mivel indokolja excellenciád távolmarad-ását?

— Privát dolgaim miatt nem me-gyek el, — válaszolta Andrássy.

A szociáldemokraták levele

Tizenegy óra. Ekkor kézbesítet-tek Scitovszky elnöknek a szociál-demokraták terjedelmes levelét, amely a következőképpen hangzik:

Méltóságos

Scitovszky Béla úrnak,
a Nemzetgyűlés t. Elnökének,

Budapest.

Méltóságos Uram!

Tegnap délután vett b. soraid vételét elismerve, mély tisztelettel közlöm Veled, hogy meghívásod-nak nem tehetek eleget és a ma délelőtti pártközi konferencián nem veszek részt.

Eltársaimmal folytatott meg-beszélesem alapján elhatározásom-at egyelőre a következőkben in-dokolom:

A pártközi konferencia tárgyszo-rozatának 1. pontja »A nemzetgyű-lés további munkarendje« azt a látszatot kelti, mintha az ellenzék-nek módja volna befolyást gyakorol-ni a nemzetgyűlés munkabeosztá-sára. A valóság ezzel szemben, négyévi tapasztalat szerint az, hogy ilyen alkalmakkor a kor-mány rendszerint arra tesz kísér-letet, hogy a maga inökonómikus időbeosztásának következménye-ként az ellenzék kötelességének teljesítésében korlátozza.

Nyilvánvaló, hogy jelen esetben is csak ez a konferencia célja. Meg kell állapítanom ezzel szemben, hogy ha a kormány a Ház rendelkezésére álló munkaidőt a szüksé-ges ökonómiával osztaná be, úgy nemcsak a költségvetés házszabály-szerű tárgyalására és kellő időben határozattá emelése tekintetében nem volna semmi nehézség, de ele-gendő idő maradna arra is, hogy a törvényhozás egyéb feladatainak is megfeleljen. Az ökonómikus munkabeosztás hiányaiért az el-lenzék nem vállalhatja a felelőssé-get és nem fedezheti azt a maga részéről a köteles bírálat elmulasz-tásával. Meg kell állapítanom azt is, hogy évek óta minimális ered-ménnyel sürgetünk olyan gazda-sági, kereskedelempolitikai és pénz-ügyi vonatkozású javaslatokat, amelyek hiányában pusztul a gaz-dasági élet, haladik az ipar és ke-reskedelem, sőt hovatovább a me-zőgazdaság is és süket fülekre ta-lál minden olyan törekvésünk, hogy a kormányt a legnélkülözhe-tetlenebb szociálpolitikai törvény-javaslatok benyújtására bírjuk, amelyek hivatva volnának széles dolgozó néprétegek, valamint a munkából kiűregedett tömegek ma már elviselhetetlenné váló súlyos helyzetét enyhíteni.

Más oldalon pedig azt látjuk, hogy a kormány egy-egy zavarba-

jutott tökérdelkség szanalására nagy aldozatok árán is gyorsan megtalálja a serites módiát.

A mulasztások okát abban látom, hogy a kormány úgy csoportosítja a nemzetgyűlés teendőit, hogy ez-zel azt a látszatot keltse, mintha a jelzett irányú törvények alkotására a nemzetgyűlésnek nem maradna ideje, holott fölfogásom szerint megfelelő ökonómikus munkabeosztás és az ország igazi, egyetemes érdekeit felelő kormányzati kon-cepció mellett minderre igenis jut-na idő, amint jut más országokban is, amelyeket hamisítatlan parla-mentáris alapon kormányoznak. Nyilvánvaló, hogy ezeknek elmu-lasztásáért elsősorban a kormányt terheli a felelősség és ebben a fele-lősségben nem osztozhatunk annak a látszatnak a felkeltésével, mintha a pártközi konferencián módunk-ban volna ezeken a sajnálatos té-nyeken változtatni.

A tárgysorozat 2. pontja, »A titkos társaságok ügye«, véleményem szerint nem igényli, hogy pártközi határozat tárgyat alkossa. A leg-elemibb kormányzati feladatnak tartom, hogy a kormány ne tőr-jön semmiféle olyan titkos társa-ságot, amelyeknek működése az országra káros lehet. Mindazok az eszközök azonban, amelyekkel az ilyen titkos társaságok működése megakadályozható, kizárólag a kormány kezében vannak és azok-kal élni régen kötelessége lett vol-na. A kormány minden pártközi megbeszélés nélkül — jelentéktel-en okok és inkább ürügyek alap-ján — feloszlott alapszabályok-kal bíró munkasegysületeket és ha a kormány az úgynevezett titkos társaságokkal szemben csak megközelítőleg is tanúsított volna ennyi energiát, úgy ma már bizo-nyára nem volna szükség a titkos társaságokról beszélni. Egyébként is paradoxnak látom pártközi dis-kusszió tárgyává tenni az úgy-nevezett titkos társaságoknak a feloszlását vagy megszüntetését egyrészt azért, mert ha igazán titkosok azok, úgy az érdekelteken kívül más nem tud a létezésükről, ha ellenben a kormányzat tud ilyen társaságok létezéséről, úgy azok, legalább is előtte, nem titko-sak, másrészt azért is, mert a kormányelnök urat komoly oldal-ról megvádolták azzal, hogy ő ma-ga is tagja, vagy tagja volt ilyen titkos társaságnak. Ennek a cáfo-latát eddig nem hallottam és nem olvastam. Már pedig nem hat túl-ságosan komolyan az az elgondo-lás, hogy a kormányzat megsem-misíteni kíván olyan titkos társu-latokat, amelyeknek maga is ré-sze. Mindentéle titkos és illegá-

lis szervezetnek az igazi ellenszere amúgy sem a feloszlítás, hanem annak a kormányzati szellemnek a megszüntetése, amely nemesak lehetővé teszi, hanem kitenyészti az ilyen illegális szervezeteket. Vagyis ellenszere a titkos társasá-goknak az igazi alkotmányosság, a titkos választójog, a demokra-tikus fejlődés, a közszabadságok, az esküdtbíráskodás, sajtószabad-ság, a pártatlan közigazgatás és igazságszolgáltatás. Csupa olyan ellenszere, amelyről a mai kormány-zat hallani sem akar és így a tit-

kos társaságok elleni felvonulása — véleményem szerint — nem te-kinthető komolynak, mert az oko-zatot próbálja látszólag megszüntetni ahelyett, hogy a bajok gyö-kerét támadná meg.

Ezek az okok teszik lehetetlenné számomra, hogy a szociáldemokra-ta párt képviselőiben a konferen-cián résztvegyek.

Fogadd, Méltóságos Uram, meg-különböztetett tiszteletem kifejezé-sét

Peidl Gyula s. k.,
nemzetgyűlési képviselő

Megkezdődik a csonka értekezlet

Tizenegy órakor tisztázódott a helyzet: Bethlen és a házelnök nem lehetett kétségben az iránt, hogy kik jönnek el és kik nem. Az értekezletet tehát megkezdték. Ez a pártközi értekezlet semmiképpen sem hasonlít arra, aminek tervez-ték.

Mindössze ugyanis csak a követ-kezők jelentek meg: gróf Bethlen István miniszterelnök, Bud János és gróf Csáky Károly miniszterek, Scitovszky Béla házelnök, Ernst Sándor, Wolff Károly, Németh Károly, Gömbös Gyula, Almásy

László, Ugron Gábor és Szilágyi Lajos.

A meghívottak közül nem jelent meg: gróf Apponyi Albert, gróf Andrássy Gyula, Gaál Gaszton, Friedrich István, Rassay Károly, Hegymegi Kiss-Pál, Dróczy Győ-ző, Vázsonyi Vilmos, Rupert Be-zsó és Peidl Gyula.

Az értekezletet tehát egészen vi-lágosan nem vesz más részt, csak a kormánypárt, a két kormányttá-mogató párt, két pártönkívüli kép-viselő és a fajvédők megbízásából Gömbös Gyula.

Az értekezletet bizalmasnak nyilvánították

Az értekezletet, amelyet bizal-masnak nyilvánítottak, Scitovszky Béla elnök megnyitotta és vázolta a tulajdonképpeni okot, ami miatt a pártközi értekezletet a miniszter-elnökkel történt megbeszélés alap-ján összehívta. Felolvasta ezután azoknak a képviselőknek neveit, akik távolmaradtak.

Gróf Apponyi Albert azt írta,

hogy az értekezletre feltétlenül el akart jönni és csak halaszthatatlan sürgős dolgai, amelyek miatt vi-dékre kellett utaznia, akadályoz-ták meg ebben. Egyébként

úgy a Ház munkarendjére, mint a titkos társaságokra vonatkozóan Apponyi ebben a levelé-ben kifejtette a maga állás-pontját.

A Ház munkaprogramja

Közölte az elnök, hogy az érte-kezlet első pontja

a Ház munkaprogramjának megállapítása.

Erre vonatkozólag gróf Bethlen István miniszterelnök fejtegte ki elsőnek a maga prozódíciót, majd a másik két miniszter is hozzá-szólt.

Miután a képviselők ezt alapo-san megvitatták, megállapodtak a következőkben:

A nemzetgyűlés tárgyalni fogja:

1. már holnap a Ház költségvetését, illetve a gazdasági bizottságnak erre

vonatkozó jelentését,

2. a magánbiztosítók nyugdíjának valorizálásáról szóló javaslatot,

3. az építkezési kedvezményekre, a tatarozásra, az átalakításokra vonatkozó javaslatot, amelyet még ma dé-lután tárgyal a bizottság,

4. a költségvetést,

5. a Pénzügyi Központnak és a postatakarékpénztárnak a Népszöve-tég által kívánt reorganizációjáról szóló törvényjavaslatot,

6. az osztrák kereskedelmi szerző-dést,

Hétfőn folytatják az értekezletet

Déli 12 óra volt, amikor a nem-zetgyűlés munkaprogramjával ily-módon elkészültek.

Ekkor tekintettel az idő előre-haladott voltára és arra, hogy a nemzetgyűlést meg kellett nyitni,

a pártközi értekezletet felfüg-

gesztették és csak hétfőn dél-előtt 10 órakor folytatják.

Ekkor kerül a sor a titkos társa-ságok kérdésének megbeszélésére. A házelnök a nemzetgyűlés ülé-sét pontban 12 órakor nyitotta meg.

Másfélmilliárd dollárt ajándékoz Amerika Olaszországnak

A szenátus ratifikálja az olasz háborús adósságok egyezményét

Newyork, április 14

(Az Est kútn tudósítójától)

Washingtonból jelentik, hogy hetekig tartó tárgyalások után a jövő szerdán fog szavazni a szenátus az olasz háborús tartozások rendezéséről szóló egyezmény fö-lött.

A többség biztosítva van, ám-bár a szerződés ellenzéke meg-lehetősen erős.

Read szenátor úgy látja, hogy az

Egyesült Államok másfél milliárd dollárt ajándékoznak Olaszországnak az amerikai adósságok zsebé-ből, ez pedig a legközelebbi választásokon éles fegyver az ellenzék kezében. (A. W. Sch.)

NEUMANN SIMON RT.

IV., IRÁNYI UCCA 27

SZÖNYEGEK, BUTORSZÖVETEK, DIVÁN-ÉS ASZTALTERITÖK, FÜGGÖNYÖK STB.

Kertes ház Hogyan építem meg ker-tes házamat és hogy ren-dezzem be názi kertemet? Írta: Ferrich Béla. Ára 18,750 kor. Kapható »Az Est« könyvkereskedésben

Vass Józsefet, Zadravetz püspököt és Windischgrätz német kihallgatta a vizsgálóbíró

Mikes püspök holnap jelenik meg vallomástételre

— Az Est tudósítójától —

Pallavicini György kihallgatása, mint ismeretes, hivatalos közlés szerint, nem járt különösebb eredménnyel, azonban ennek ellenkezőjét látszik bizonyítani az, hogy a nyomozó hatóságok Pallavicini vallomásával kapcsolatban újabb kihallgatásokat foganatosítottak. Dr. Lengyel Ernő vizsgálóbíró tegnap délután félóra hosszat hallgatta ki Nádasy Imrét a fölmerült új momentumokról, esütörtökre pedig

megidézte Vass József népjó-
léti minisztert, gróf Mikes János püspököt és Zadravetz István tábori püspököt.

Ma délelőtt tíz óra után jelent meg Zadravetz püspök dr. Lengyel

Ernő vizsgálóbíró előtt, aki tanuként hallgatta ki a tábori püspököt.

Zadravetz kihallgatása félóra hosszat tartott.

A kihallgatásról a vizsgálóbíró részletes jegyzőkönyvet vett fel. Még tartott a tábori püspök kihallgatása, amikor a vizsgálóbíró előszobájában időzve a kezében megjelent herceg Windischgrätz Lajos felesége, akit a vizsgálóbíró szintén ma délelőttre citált maga elé.

Amikor Zadravetz püspökkel a vizsgálóbíró végzett,

Windischgrätz német hallgatta ki, aki körülbelül húsz percig tartózkodott a vizsgálóbíró szobájában. Déli féltenkéntre idézte meg a

vizsgálóbíró gróf Mikes János szombathelyi püspököt, aki után Vass József népjóléti miniszter tesz vallomást.

Tizenkét órakor megérkezett

Vass József népjóléti miniszter a vizsgálóbíróhoz, aki azonnal megkezdte kihallgatását.

Az új kihallgatások, különösen Vass Józsefé, azért váltak szükségessé — mint biztos forrásból értesülünk — mert Pallavicini vallomástételekor azt a következtetést vonták le a vizsgálóbíró előtt, hogy

a kormányának tudomása volt a frankhamisításról.

Gróf Zichy János táviratot küldött, hogy a vizsgálóbíró előtt holnap, pénteken jelenik meg.

nyugtókát és nem fizette ki a vámilletékeket. Ilyen csulásokkal és sikasztásokkal károsította meg végül 130 millióval Simó Sándort, a Minerva-autóüzem tulajdonosát.

Gruner kihallgatása után az ügyész bejelentette, hogy

alapos a gyanú, hogy a kár nem 130 millió, hanem 600 milliónál is több.

Kéri, hogy a törvényszék rendeljen el újabb vizsgálatot.

Ehez hozzájárult a vádlott vejeje, Környei Zoltán is, aki kifejtette, hogy lehetetlennek tartja, hogy a vádlott egyedül követte volna el a sorozatos bíncselekményt és lehetetlen, hogy egy nagy cégnek, ahol minden rendben megy, két esztendőn keresztül lehessen sikkasztani anélkül, hogy erre rájárnának.

A Csengery-tanács öt perces tanácskozás után helyt adott az ügyész és a védő kérésének.

elrendelte a vizsgálat kiegészítését és a tárgyalást elnapolta.

A sápadtképu táncosnők, a gyűrött ruhás pincérek sietve hagyták el a Komor törvényszéket. Kálmán Erzsit kolleganője támogatta le a lépcsőkön a harmadik emeletre. Roggyanó lérdékel állott meg a leány az utolsó lépcsőnél, visszanezett, majd két kolleganője támogatásával kocsiba szállott. Hazamegy, lefeküdni.

Tizenkét óra után kezdődött a Ház ülése

— Az Est tudósítójától —

A nemzetgyűlés mai ülését tizenkét óra után nyolc perccel nyitotta meg Scitovszky Béla elnök.

A miniszterek közül jelent van Bethlen miniszterelnök, Bud pénzügyminiszter és Walko kereskedelmi miniszter.

A jobboldal rondkivül népes, de a baloldalon meglehetősen kevesen vannak.

Az elnöki előterjesztések után Walko Lajos kereskedelmi miniszter bejelenti az Ausztriával kö-

zött kereskedelmi egyezményt, valamint a törökországi letelepedési egyezményre vonatkozó törvényjavaslatot.

Ezután Lendvai-Lehner István mentelmi jogsérelmét jelenti be. Hosszasan elmondja, hogy tegnap este félhét és hét óra között a kormány ellenzése alatt álló rádió megtagadták, vele szemben lealacsonyító és sértő kifejezéseket használtak. Bejelenti tehát képviselői mentelmi jogának a legmodernebb formában való megsértését.

Töredelmesen, öszintén mondja el, hogy nem fizette be a fényüzési adót, hanem meghamisította a befizetési

Kártérítési pör Helge Lindberg hangversenye miatt

A rádió-társaság nyilatkozata

— Az Est tudósítójától —

»Helge Lindberg hangversenyt» potyázva akarta felvenni a magyar rádió» címmel tegnap számban megjelent híreinkre a Magyar Telefon Hírmondó és Rádió Részvénytársaság a következő nyilatkozatot küldi:

»Az Est április hó 15-iki, esütörtöki számában azzal vádolja meg a Telefon Hírmondó és Rádió Részvénytársaságot, hogy a Helge Lindberg hangversenyt »potyázva» akarta felvenni és közvetíteni. Ezzel szemben a tényállítás az, hogy a március 31-én megtartott műsorösszeállítás bizottsági ülésén tényleg programba vettük a Helge Lindberg hangverseny közvetítését és a hangversenyirodával való megegyezést. A megegyezés perfektuálásáról megjelekedtem. A Fodor hangversenyiroda április 11-én reggel telefonon felhívta figyelmem, hogy megegyezés nélkül a Rádió programjában szerepel a hangverseny közvetítése, mire én azonnal kijelentettem, hogy részemről hiba történt és természetes, hogy megegyezés nélkül a hangversenyt közvetíteni nem fogom. E kijelentésemre a hangversenyiroda vezetője közölte velem, hogy a hangversenyiroda délutáni lapokban kommunikát tesz közre arról, hogy a hangverseny rádió közvetítése elmarad, én pedig vállaltam, hogy ugyanilyen közleményt rádióon leada-
tok. Ez utóbbi a megállapodás szerint déli tizenkét órakor meg is történt. Nem áll tehát az, hogy szándékosan akart volna a Magyar Telefon Hírmondó és Rádió Rt. »potyázni», mint ahogyan nem felel meg a valóságnak az sem, hogy Hejféty Jáska hangversenyt annak idején hasonló módon akartuk közvetíteni. Teljes tisztellel Szóts Ernő, a Magyar Telefon Hírmondó és Rádió Rt. vezetőigazgatója.»

A helyreigazító nyilatkozat különös ellentmondást tartalmaz. Megállapítja, amit mi is megírtunk, hogy a Helge Lindberg-féle hangversenyt hirdette műsorában a Rádió Társaság, annak okán pedig, hogy ez nem történt a törvényes és szabályos keretek között, egyszerűen azt a mentésget hozza fel, hogy a vezető igazgató megjelekedett a megegyezés per-

fektuálásáról. A megegyezést rendszerint tárgyalás szokta megelőzni, ez azonban, mint a fenti nyilatkozatból is kitűnik, szintén nem történt meg.

A Rádió Társaság minden előzetes megbeszélés és megegyezés nélkül tette közzé hivatalos műsorában a hangverseny leadását, holott a helyes eljárás nyilvánvalóan csak az lehetett volna, hogy a társaság előbb tárgyal és csak megegyezés esetén veszi műsorába a hangverseny leadását. A Fodor hangversenyiroda nemcsak hogy mindenben fentartja mindazt, amit Az Est tegnap számban megírt, hanem ma azt is közli velünk, hogy kénytelen a Rádió Részvénytársaság ellen kártérítési pert indítani, mert ki tudja mutatni, hogy a hangverseny rádióon való közvetítésének hirdetésével a részvénytársaság érzékeny anyagi kárt okozott a hangversenyirodának.

A tegnapi nap folyamán sokan keresték fel a hangversenyirodát, nem jégveker, hanem — műsorért. Minden rádiótulajdonos csak a műsort akarta megvásárolni, mert otthon, rádióon akarta hallani Helge Lindberg programját. Azokból a vidéki városokból pedig, ahol a Közeli napokban fog a finn művész hangversenyezni, tegnap táviratok érkeztek a hangversenyirodához, hogy sürgősen látsa le a hangversenynek rádióon való közvetítését, mert az veszélyezteti a vidéki hangversenyek rentabilitását. Ezeknek alapján fog most a hangversenyiroda kártérítési igényével fellépni a Rádió Részvénytársaság ellen.

A részvénytársaság nyilatkozata után nem vagyunk abban a helyzetben, hogy tegnapi állításainkat lényegében megváltoztassuk, nem kivéve a Hejféty Jáska-féle esetet sem, amely igen illetékes helyről szerzett információink szerint valóban megtörtént és az esetben jelen volt szavahihező emberek ismételt igazoltuk előttünk, hogy Hejféty Jáska titkára közvetlenül a hangverseny előtt maga kapcsolta ki a mikrofont, aminek a Rádió Részvénytársaság a művészrel vagy a hangverseny vállalkozóival való előzetes tárgyalás és megállapodás nélkül felszerelt.

Gazdasági baromfityezés

Gazdák részére. Írta: Bakos László, 157. ábrán. Ára 150 000 koronára. Kapható Az Est központi könyvtárában, VII. ker., Erzsébet körút 18-20. sz.

Nem 130, hanem 600 millió elkezelésével gyanúsítják Gruner Józsefet

A vizsgálat kiegészítésére elnapolták pörének tárgyalását

— Az Est tudósítójától —

Szokatlan képet nyújtott ma délelőtt a törvényszék folyosójának harmadik emelete. Már kora reggel félkilenc óra-

selyembe, bundába ültözött, sápadt-arcú éjszakai hölgyek, gyűrött ruhájú pincérek, mulatói alkalmazottak

Jelentek meg a törvényszék folyosóján, hogy részint mint vádlottak, részint mint tanúk szerepeljenek egy bünygben, amelynek tárgyalását ma tartja Csengery tanácselnök.

Roszkötő, gyűrött ruhájú, alig 27 esztendő fiatalember, Gruner József, állott vádlottként a bírói emelvény előtt.

Úgye annakidején nagy port vert fel. Mint Az Est is megírta, hogy Gruner József, mint a Minerva-autószalon alkalmazottja,

több mint 130 millió koronát sikkasztott el a cégtől.

A gyűrött ruhás, rosszul öltözködő fiatalember ezt a nagy összeget mind elmulatta és azon a mulatóhelyen, mely-

nek alkalmazottai és táncosnői ma felvonultak a törvényszék elé, állítólag

egy éjszaka 60 millió koronát vert el, mert milliókat osztogatott a táncosnőknek és a pincéreknek.

A tárgyalás megnyitása előtt egy feltűnően sápadt arcú, fekete ruhás fiatal nő lépett be a tárgyalóterembe, Kálmán Erzsit, aki öngyilkos véglegye miatt néhány nappal ezelőtt öngyilkossági kísérletet követett el. Úgy látszik, már jobban van és ha nem is teljesen egészséges, állapota annyira javult, hogy megjelehetett a tárgyaláson, ahol ő is vádlott, mert

Kálmán Erzsit is pénzt fogadott el Gruner Józseftől.

Gruner József sirva-zokogva mondja el, hogy 1925 áprilisában kezdte meg sikkasztását.

— Elegáns, gazdag urak jártak az autózleibe, — mondotta zokogva — elesábitott az úri élet, a fény a pompa, mert én is ilyenre vágytam. Előtte 10 — 20 milliót sikkasztottam, majd 50-et, végre 130 millióra növekedett az elsikkasztott összeg.

A Bethlen-család ősi birtokát is kisajátították

A vajdakamarási kastélyt tíz holddal meghagyták gróf Bethlen Istvánnak

Kolozsvár, április 15.
(Az Est tudósítójától)

Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök nagykiterjedésű erdélyi földbirtokait néhány hold kivételével az agrártörvény értelmében kisajátították. A kisajátítás már régebben megtörtént, azonban egyik-másik helyen még nem történt meg a föld szétosztása. Így eddig a vajdakamarási birtok felosztása is halasztást szenvedett. A minap azonban a bukaresti

legfelsőbb agrártanács intézkedése

hozzákezdtek a vajdakamarási birtok szétosztásához.

A vajdakamarási birtok történelmi nevezetessége az, hogy Kolozsvár mellett ez volt a Bethlenek legrégebbi családi tartózkodó helye.

A kastély és a kisajátítás jogán megmaradt tíz hold továbbra is a Bethlen-család birtokában marad.

Az 1400 hold földet azonban felosztották.

Teljes bizonyítást rendelt el a bíróság a Bakos-Zsirkay-pörben

A fajvédő honatya kommunista multja

— Az Est tudósítójától —

Sokszor került már a bíróság elé az a pör, amelyet Zsirkay János nemzetgyűlési képviselő indított rágalmozás és becsületsértés címen Bakos Akos hírlapíró ellen. Bakos a Pesti Napló 1923 március 8-iki számában „Mélysegekből” cím alatt cikket írt, amelyben megfestette a hangoskodó fajvédő honatya portréját. Megírta, ki az a Zsirkay János, aki most a legszélsőbb fajvédő stílusban agitál.

belépett a szegedi kommunista pártba

és belépését ékes levélben adta a kommunista párt tudtára. Megírta Bakos, hogy Zsirkay a „Tűz” és az „Ember” című kommunista lapokban

szélső kommunista eszméktől tajtájékozik cikkekkel írt

és most ez a Zsirkay János egyszerűen tohérré vedlett és egyik leghangosabb fajvédője a nemzetgyűlésnek.

A büntetőtörvényes Schadt-tanácsa egy ízben már alaki okokból felfüggesztette Bakost, a királyi ítélőtábla azonban megsemmisítette a törvényszék ítéletét és új eljárásra utasította a Schadt-tanácsot, amely mára tűzte ki a Zsirkay-Bakos ügy újabb tárgyalását. Zsirkay János ma személyesen jelent meg a tárgyaláson.

Az elnök a cikk felolvasása előtt a szokásos békítési kísérletet tette meg. Zsirkayék bele is mentek volna a békébe, Bakos azonban elhárította azt. Ezután dr. Fábian Sándor védőnek az első tárgyaláson előterjesztett részletes bizonyítási indítványát ismertetette az elnök.

A védelem elsősorban Zsirkay János kihallgatását kérte, azután Aigner Károly főispán, Székessy Ferenc drognista, dr. Fischer Marcell ügyvéd tanukénti kihallgatását, a cikkben foglalt valamennyi tényállás bizonyítására. Kérte, hogy a bíróság kötelezze Peidl Gyulát arra, hogy a Zsirkay Jánosnak a szegedi direktóriumhoz 1919 március 25-én írt levelét tanukihallgatása alkalmával hozza magával és azt a törvényszéknek mutassa be. Kérte a nemzetgyűlés 1923 március 7-iki ülésnapjáról felvett nemzetgyűlési napló beszerzését és abból Fábian Bélának Zsirkay Jánosról mondott beszédének ismertetését. Kérte a Zsirkay János szerkesztésében megjelent „Tűz” című lap azon példányainak beszerzését.

amelyek mind igazolják azt, hogy Zsirkay behódolt a kommúnnek, dicsőítette a köztársaságot, a kommún vezetőit,

és kérte végül az Ember című lap példányainak beszerzését, amelyekben Zsirkay ugyancsak a köztársaságot dicsőítő cikkekkel írt.

Ezt az indítványát a védő fenntartotta és kiegészítési indítványt tett.

Felsorolja a védő azokat az újabb cikkekkel, amelyeknek beszerzését szintén kéri. Az Ember 1919 január 14-iki számát kéri beszerezni, amelyben

Zsirkay János Gündör Ferencnek boldog újévet kíván.

Gündör Ferenc „Az Ember”-nek ugyanebben a számában Miklós Andort ostromozza, mert ellenforradalmat szít.

A védő felszólalása után az elnök ismerteti Ulain Ferencnek, Zsirkay ügyvédjének a multkori tárgyaláson tett előterjesztését, amely szerint Ulain a maga részéről nem ellenzi a valódiság bizonyítását, azonban ellenbizonyítékot ajánl fel.

Ulain is kiegészíti a multkori tárgyaláson tett indítványát s újabb tanukat jelent be. Erre az előterjesztésre Fábian megtette észrevételeit, majd Schadt elnök kihirdeti a törvényszék végzését, amely

az egész vonalon helyt ad ügy a bizonyításnak, mint az ellenbizonyításnak

és annak lefolytatása céljából a mai tárgyalást elnapolja.

Budapesti Nemzetközi Vásár
1926 április 17-26
Rendező a
Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
Szállítási, utazási és vízumkedvezmények.
Képviseltek Magyarország és a külföld összes nagyobb városaiban.
Központi iroda:
Budapesti V. Szemere utca 6
Telefón 161-22

Megbilincselve kísérték be egy nagyon elegáns vasúti tolvajt

A bécsi gyorsvonat ütközőin fogták el

— Az Est tudósítójától —

Tegnap este félizenkettőkor izgalmas jelenetnek voltak tanúi azok, akiket a véletlen a főkapitányság Zrínyi ucai kapuja elé vitt. Egy nagyon elegánsan öltözött magas, szikár férfit hoztak be a főkapitányságra két rendőr között, összebilincseltek kezekkel. A menet nagy feltűnést keltett, mert ilyen elegáns embert ritkán szoktak így bekísérni a rendőrségre, mint ahogy ez az egykedvű férfi haladt burberry ruhájában, színes nyakkendőjével és megbilincselve kezével a két rendőr között. Bent a központi ügyeleten derült ki, hogy

amilyen elegáns, legalább olyan hírhejt embert hoztak be a rendőrök.

Holits Vikornak hívják, negyven esztendő, bécsi születésű, állítólag volt bécsi vasutas, aki esztendő hosszú sora óta állandóan vasúti tolvajlásokból él. Holits a legvakmerőbb vasúti tolvaj, aki Bécs-Budapest, Bécs-Berlin és a legforgalmasabb osztrák vonalakon szokta fosztogatni éjszakánként az utasokat. Biztos, elegáns fellépése miatt senki se gyanakszik rá.

Tegnap este a bécsi gyorsvonattal jött Budapestre rendes fosztogató túrájára. Az első magyar határállomáson szokott felszállni a gyorsvonatra, mert a bécsi pályaudvaron szolgálatot teljesítő detektívek már hónapok óta keresik pontos személyleírással és arcképpel a kezükben.

Tegnap este is a magyar határállomáson szállt fel és az egyik másodosztályú fülkében, ahol két pesti kereskedő utazott — foglalt helyet. A kereskedők szunyókálni

kezdtek és Holits Viktor hozzáfogott a munkájához. Ep menekülni akart zsákmányával, amikor az egyik kereskedő felébredt, véletlenül a zsebéhez nyúlt, észrevette, hogy tárcája hiányzik és kiáltozni kezdett.

Holits kiugrott az ajtón, rohant végig a vonaton. A fülkéből szaladtak ki az utasok és útját akarták állni — de hogy-hogy nem, a robogó vonaton egyszerűen eltűnt.

Most moziba illő jelenetek kezdődtek, a robogó vonaton kezdődik keresni az elegáns tolvajt, aki a gyorsvonat egyik átjárójának a reteszeit kinyitotta és a két kocsi között bujt el.

Valósággal az ütközőkön állva tette meg az út egy részét,

mint ahogy a mozifilmeken látja azt az ember. Egy órai keresés után jutottak nyomára.

A keleti pályaudvaron leszállították és rendőrök hozták be a főkapitányságra —

a Rákóczi úton azonban egyszerűen kiugrott a két rendőr közül és az egyik mellékecán keresztül a Népszínház uca felé rohant.

Most újabb hajszra kezdődött, amely az uca közönségének részvételével végül rendőrkézre jutatta a mindenképpen menekülni próbáló vasúti tolvajt.

Hogy el ne menekülhessen, a rendőrök most már megbilincselték és az elegáns tolvajt így vitték be a főkapitányságra.

Ma délelőtt értesítették a bécsi hatóságokat letartóztatásáról és a régóta körözött, vakmerő vasúti tolvajt az ügyészség fogházába szállították.

A rákosligeti bíró viselt dolgai

Lévai Jenő hírlapíró teljes egészében bizonyíthatja vádjait

— Az Est tudósítójától —

Lévai Jenő hírlapíró a Magyarország 1925 július 29-iki számában Rákosliget Döbrecenyi nevű bírójáról megírta, hogy milyen különös intézkedéseket foganatosít ez a bíró. Sajátkezűleg vadászik kutyákra és kínos feltűnést keltett, hogy egy ilyen sajátkezűleg másvilágra küldött kutyát éppen a katolikus templom mellé ásatott el. A hívek erőlyes tiltakozása után exhumálni kellett a kutya tetemét.

Egy szombaton reggel a bíró parancsára két feltűzőt szuronyú esendőrt jelent meg a rákosligeti zsidótemplom udvarán istentisztelet idején, hogy egy jelentéktelen ügy miatt a szentegylet vezetőit kihallgassák.

Elmondja továbbá a cikk, hogy Eiben Károly gépmestert, aki 1907 óta lakik Rákosligeten, rövid huszonegy óra alatt minden különösebb ok nélkül kiutasította Rákosligetről a bíró.

A cikkek miatt a községi bíró rágalmozás címen beperelte a hírlapíró. Az ügyet ma tárgyalta a budapesti királyi büntetőtörvényszék Schadt-tanácsa.

Dr. Király Aladár védő kifejtette, hogy tanúk és okiratok igazolják a cikk állításait. Kéri a valódiság bizonyításának elrendelését. Pyza M. László katolikus egyházi központi elnök ma már tanúságot nem tehet, mert nemrégiben pápai kitüntetést kapott és izgalomban meghalt.

A bizonyítási indítványnak teljes egészében helyt adott a törvényszék és a tárgyalást elnapolta.

A lengyel miniszterelnököt ünnepélyesen fogadták Bécsben

Skrzynski gróf lengyel miniszterelnök, külügyminiszter ma reggel megérkezett a bécsi Ferenc József-pályaudvarra. A lengyel miniszterelnök üdvözlésére a pályaudvaron megjelent dr. Ramek szövetségi kancellár, Dr. Hainisch szövetségi elnök megbízásából Klustersky miniszteri tanácsos üdvözölte a lengyel miniszterelnököt. Megjelentek továbbá: Schöber rendőrfőnök, nyugalmazott szövetségi kancellár, Peter külügyminisztériumi vezérlikár, Schüller és Übelhör osztályfőnökök, Post varsói osztrák követ és a külügyminisztérium számos tisztviselője, továbbá a bécsi polgármester és az osztrák szövetségi vasutak vezérigazgatóságának képviselője.

Megjelent továbbá a pályaudvaron Kovalski bécsi lengyel követ a lengyel követség személyzetével. Ott volt ezenkívül Paczek követségi tanácsos, a cseh köztársaság ügyvivője is. A kölcsönös üdvözlés és bemutatkozás után a lengyel miniszterelnök dr. Ramek szövetségi kancellárral és az őt fogadó személyiségekkel az Imperial-szállóba vonult, ahol Skrzynski miniszterelnök bécsi tartózkodása alatt megszáll.

Száma, selyem, nemes női kalapok nagy választékban kaphatók női kalapgyárban, Virányi J. IV., Ferenciek tere 3. (az udvarban) Mindennemű kalapokat készítenek, alakít, fest, díszít

A titkos társaságok ellen Diószeghy tanácsos nyomoz

Ismerik már az előkelő vezetőket

Az egyesületek mögött rejtőző titkos társaságokat is kikutatják — Kihágási és bűnvádi eljárások indulnak

— Az Est tudósítójától —

Ismeretes, hogy a belügyminiszter dr. Diószeghy János min. tanácsost, a belügyminisztérium közbiztonsági osztályának vezetőjét bízta meg a titkos társaságok elleni nyomozással. Diószeghy János még mindig betegesen fekszik, a múlt héten történt autóbaleset következtében történt sérüléseit még nem heverte ki, de a közeli napokban már teljesen felgyógyul, átveszi hivatalát és ekkor

teljes erővel megkezdí az új, amely a titkos társaságok felkutatására irányul

amely felé joggal fordul nagy érdeklődéssel a közvélemény figyelmé.

Politikai körökben sokat vitatkoznak arról, hogy a kormány tulajdonképpen milyen módon akar eljárni a titkos társaságok ellen. Eddig ugyanis még konkrét terv nem merült fel hivatalos helyről a titkos társaságok megszüntetésének módjáról. Különösen sok panasznak hangzott el abban az irányban, hogy a köztisztviselők jó része is tagja ezeknek a különböző célokra alakult titkos társaságoknak vagy egyesületeknek.

Jól informált helyen rámutatnak arra, hogy

a kormány nemrégiben már vizsgálat tárgyává tette azt, hogy a köztisztviselők tényleg tagjai-e a titkos társaságoknak.

Akkor ugyanis az állami tisztviselőknek beesületszóra és fegyelmi büntetés terhe mellett nyilatkozniuk kellett, hogy tagok-e valamilyen titkos társaságban.

A köztisztviselők egyhangú nemmel feleltek, de még ma is hangzottak, hogy egyes magasrangú tisztviselőkről biztosan tudják, hogy azok vezető szerepet játszanak a titkos társaságokban.

de különben sem vallhatja be senki sem, hogy tagja-e valamilyen titkos társaságnak, mert a titkos társaságbeli tagság által letett fogadalom és eskü már előre kizárja ennek bevallási lehetőségét.

A most meginduló nyomozás éppen ezért egészen más oldalról kívánja felkutatni és megfogni a titkos társaságokat.

Sok támadás érte a kormányt, hogy miért éppen Diószeghy Jánost bízták meg ezzel a nagyfontosságú nyomozással. Rámutatnak azonban arra,

ez a feladat csakis Diószeghy Jánosra hárulhat.

hiszen ő a belügyminisztérium közbiztonsági osztályának a vezetője.

A titkos társaságok elleni nyomozás ugyanis nem pusztán rendőri ténykedés, hanem jogi probléma is. A nyomozás során ugyanis azt kell kikutatni, hogy működnek-e olyan társaságok, amelyeknek nincsenek alapszabályai, vagy

pedig olyan társaságok, illetve egyesületek, amelyek rendelkeznek ugyan belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályokkal, de ezekből az alapszabályoktól eltérő módokat fejtenek ki.

A nyomozásnak ez a része tehát főként jogi probléma, amelyet csak a belügyminisztérium közbiztonsági osztálya oldhat meg sikeresen. Rámutatnak arra is, hogy

a titkos társaságok javarésze tulajdonképpen nem is működik nyilvánosan, ezeket tehát nehéz megfogni,

mert egyszerűen letagadhatják, hogy ilyen társaság, egyesület vagy szövetség létezik. A kormány rendelkezésére azonban

ezek ellen is állnak már adatok és a vezetőket ismerik.

Ezeket tehát ki fogják hallgatni. Ez a titkos társaságok elleni nyomozásnak tulajdonképpen rendőri ténykedése.

Az viszont elsősorban jogi kérdés, hogy ha valamilyen titkos társaság nyilvános alarabban működik, belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályokkal, de ezekből az alapszabályoktól eltérő működést fejt ki. Ezekről a gyantabavett társaságoktól, kluboktól és szövetségektől bekérte az alapsza-

bályokat és azt fogják kutatni, hogy ezeknek az alapszabályoknak megfelelőleg működnek-e.

Ha ez a nyomozás valamelyik nyilvánosan működő társaságról megállapítaná, hogy alapszabályellenesen működik, akkor jelentést tesznek a belügyminiszternek, aki törvényadta jogánál fogva a társaságot nyomban feloszlatja, vezetőit és tagjait ellen pedig eljárás indul meg.

Az alapszabályoktól való eltérés tulajdonképpen csak kihágás, de büntetőjogi elbírálás alá is vonható.

ha ez az eltérés olyan minőségű, amely büntetőjogilag üldözendő. Ugyanakkor rendkívül szigorú büntetőjogi elbírálás alá esik az is,

ha bizonyos emberek még nyilvános alarabot sem öltő titkos társaságba tömörülnek, titokban összejönnek és különböző célok érdekében megbeszéléseket tartanak.

A kormánynak ezekre nézve is vannak már bizonyos adatai. A nyomozás főzja most megállapítani, hogy milyen célból történnek ezek a titkos összejövetelek, megbeszélések és ennek megfelelően fogja megindítani az eljárást az azokon résztvevők ellen.

Németországot a genfi sérelem hajtja Szovjetország felé

Az angol sajtó a német-orsz tárgyalásokról

London, április 15

(Az Est külön tudósítójától)

Nagy szenzációt keltett tegnap a Timesnak az a közlése, hogy a német birodalmi kormány és az orosz szovjetunió között tárgyalások vannak folyamatban, és a cél az, hogy a két hatalom biztonsági szerződést kössön egymással mintegy a locarnói egyezmény ellensúlyozására különösen Lengyelország ellen. A berlini kormány sietett a cáfolattal, amely azonban inkább megerősítette a londoni hírt, mert csak azt tagadta, hogy a szerződéses tárgyalások Locarno és a népszövetségi alkotmány 16. fejezete ellen irányulnak, ellenben

beismerte, hogy diplomáciai úton érintkezés van Moszkvával, amelynek célja tisztázni a két állam viszonyát.

A német kormány hivatalos közleménye azzal végződik, hogy még nagy kérdés, vajon sikerül

rülni fog-e megegyezésre jutni.

A ma reggeli londoni sajtó

a német cáfolatot a legteljesebb beismerésnek tekinti.

A Times azt írja, hogy berlini tudósítójának jelentését teljes egészében fen tartja, mert annak minden szavát megerősítette a német kormány hivatalos közlése. A Daily Telegraph diplomáciai munkatársa nem lát semmi veszedelmet a német-orsz tárgyalásokban és

dicséri Stresemann-t, hogy nyílt kártyákkal játszott lord D'Abernon berlini angol nagykövettel.

akit őszintén tájékoztatott a tárgyalások menetéről és Angliának nincs oka kételkedni, hogy a tárgyalások nem irányulnak Locarno vagy a népszövetségi paktum ellen.

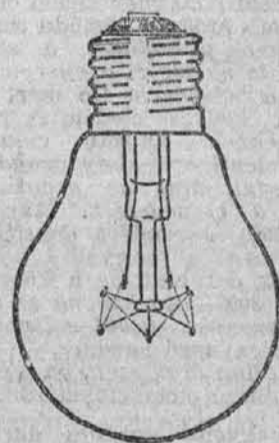
Nincs az a s-mmi megállókni való, — írja ez a lap — hogy Németország

hátvédet keres, miután Genfben jogtalanság esett rajta.

Locarno és Genf között a német birodalmi kormány nem lett volna kapható ilyen tárgyalásokra

vagy legalább is nem ment volna ilyen messzire, de a genfi sérelem után ért-hető, hogy Stresemann követle Rantzsch tanácsát és a locarnói egyezményvel párhuzamosan igyekezik egy német-orsz szerződést létrehozni. (W. H. E.)

TUNGSRAM

AZ ÚJ

TUNGSRAM-D-LÁMPA

SPIRÁLIS FONÁLLAL

(15-25-40 WATT)

Kapható mindenütt!

Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt. Ujpest

Régi bevezetett biztosító társaság kaposvári főügyészégre részére

titkárt keres

Külső és belső munkálatokban teljesen járatos szakemberek ajánlkozhatnak. Biztos jövő 1484 jelleg alatt Tenzler hirdetőjében, IV. ker., Szervita tér 8.

Varrógép és kerékpár

minden előleg nélkül heti 60-80 ezer korona részletfizetésre kapható. Hermann Gyula, Magyar Készítő Rt. Főüzlet: V. L. kerület 15. (Vicsinházai szomben). Telefon: 92-98. Pótkülföld: 1. Harthy Miklós ut. 10-12. szám. Telefon: 10256-86-77

Átkauló nagyszabású

szikvizgyárhoz

nagy ismeretkörrel és abszolút szakértelennel rendelkező

vezetőt

és jól bevezetett

ügynököket

keresünk

Külső ajánlatok. Metkor és eddigi alkalmazásokról, fizetési igény megjelölése mellett Nagyszabású 3000 jellegre Blocker J. hirdetőjében, IV. kerület, uccs 4. szám alá küldendő

A pesti narancsuzsora megdöbbentő adatai

Miért kerül 2000 koronába a 600 koronás californiai narancs? - Az állam luxuscikknek deklarálta a narancsot - Több mint 100 millió ár ment ki az idén narancsért Olaszországba

- Az Est tudósítójától -

A szövet árából már engedtek a kereskedők, a selyem ára lefelé megy és a cipőkereskedők kirakatai is az olcsóbbodás mellett szólnak, hanyatlók a bor ára, olcsóbb a tojás, a vaj, de van egy cikk, amelyik konokul és keményen tartotta az egész szezon alatt és tartja ma is az árat: a narancs.

Decemberből májusig az alma mellett úgyszólván a narancs az egyetlen gyümölcs, amelyet közfogyasztási cikknek lehet mondani. Nem csupán a jómódú emberek asztalának gyümölcse, a szegény ember is megcsészi a gyermekének, vagy a betegnek. De mert a betegnek kedves eledele és mert a gyermeknek áhitott esomegje, nem jelenti azt, hogy drágábbnak kell lenni, mint az orvosság, vagy a esomegének. Már pedig 600-5000 koronáért árúsítják az áletekben a nagyobbra nőtt narancsok darabját, de a közepeseknek is 3000-3500 korona az ára és 2000 koronába kerül a legolcsóbb, a selejtes, apró narancs.

Hollatlan órák ezek, ha nézzük a mindennapi élet értékmerőit.

A nagyobb narancs darabja egyenlő egy kiló kenyér árával, egy kisebb narancs egy fél vagy háromnegyed kilogram kenyérrel ér?

Ill. valami nincs rendben, mert hiszen békében is fogyasztottunk narancsot, de nem uszorázták ki érte a fogyasztót, mint most, mert az idei szezonban Budapestra és Magyarországon a legszemermetlenebb narancsuzsora folyik.

A nagyító Catania és Messina szállítja a legtöbb narancsot Magyarországra. Az ottani narancstermelő olasz borsgyűzők mint egy Cataniai megjárta importőr beszélt, hárommilliomosok, nagyszerűen meg vannak szervezve, áron alul nem adják termésüket és lehetnek is milliómosok, ha tekintetbe vesszük azt az érdekes tény, hogy

Budapestre decemberből március végéig körülbelül 1200000 narancsot szállítottak, 400-500.000 ládával és ennek a narancsimportjának az értéke meghaladja a 100 milliárd koronát.

Amde a narancstermelők minden megszervezettsége dacára sem kerül többé a narancs Calániában vagy Messinában, mint ládánként 60-100 lírába. A narancsot ugyanis ládába csomagolva árúsítják és szállítják. Egy-egy ládába a narancsok nagysága szerint 200-300 darab fér.

Magyar koronára átszámítva 1400 koronába kerülnek a legdrágább válogatott nagy példányok, de az apróbb narancsok darabja 600-650 korona.

Ezeket a 600 koronás narancsokat fizetik meg mi itt Pesten 2000 koronájával és az 1400 koronás narancsokért kérnek 1000-5000, sőt 6000 koronát is. Lássuk, kinck a zsebébe vándorol az a horribilis differencia. Ki szedi el a 2000 koronával jól megfizetett két apró narancs közül az egyiket gyermekünk elől.

A magyar határon

Alig ér a magyar határra az olasz narancsállomány, ott áll az állam a maga vámközegeivel és megállítja az árut. Az állam mértékszámaként 6 aranykorona vámot szed a narancs után, de

a vámon kívül fényüzési adót és forgalmi adót is kell fizetni

a magyar határt átlépő narancsállomány után.

A vám, fényüzési és forgalmi adó (ezt a kettőt együtt még mindig 13 százalékban szárujtják) ládánként 55.000 korona költség jelent. Ehez járul 16.000 korona fuvar ládánként, úgyhogy azt a láda narancsot, amelyiket Calániában 220-280.000 koronáért vásárol meg az importőr, 100.000 korona költség terheli, mire Budapestre ér.

Ha van eltörzése az egészséges fogalmiakkal, akkor a narancsot luxuscikké való minősítése valóban az. A pénzügyminisztérium szerint fényüzés a narancsévés, ami ezek szerint egy kategóriába esik a francia parfümmel, a brüsszeli csipkével és az orosz lakkból készült cipővel. Tíz százalékot von el a narancsévés luxuscikk az állam a fogyasztótól, aki a luxusadók, forgalmiadók és a vámadók zuhatagában régen elfelejtette, hogy

békében vámentesen és adómentesen jött be a narancs Magyarországra.

Az importőrtől a kiskereskedőig

Amikor az első köztől az importőrtől a nagykereskedő megvásárolja a narancsot, újabb 2 százalék fogalmi adót kell a narancs árához hozzácsapni. Ez már 15 százalék. A nagykereskedő eladja a detálistának, ismét 2 százalék a forgalmi adó, amit le kell róni, ez tehát már 17 százalék. A kiskereskedő, az uccai árus ismét felszámít 2 százalék forgalmi adót a vevőjének, így azután elérkezünk a 19 százalékhoz, ami a valóságban ennél jóval több, mert azok a kezek, amelyeken egy-egy narancsállomány keresztül megy, még a romlásra is felvesznek jó 10 százalékot.

A forgalmi adók pergőtűzében

A 600 koronás narancs tehát a fuvardíjjal, vámmal együtt 650-700 koronába kerül, a forgalmiadók pergőtűzében megduzzad 850-900 koronára, de a piacon ár 2000 koronájáig még mindig reingteg távoltságban van. Hasonlóképpen csak 1900-2000 koronáig lehet felragasztani az iméut felsorolt költségekkel az 1400 koronás válogatott narancsok árát.

Az importőr azt állítja, hogy 2-3, legfeljebb 4 százalékot keres a narancson, amivel szemben minden kockázatot vállalnia kell és megemlítették előttünk, hogy nem egyszer megtörtént már, hogy az Angol-Magyar Bank narancsai-ción a triezsti úrnál is alacsonyabb árszintig mentek le, minden jel arra vall tehát, hogy

a narancskereskedő sarcolja a fogyasztót és ha az állam luxusnak tekinti a narancsfogyasztást, ez konjunktúrának nézi, amelyet mennél kegyetlenebbül és vakmerőbben kell leföldözni.

Békében arról volt híres Magyarország, hogy minden olcsó volt ilthon, csak a fürdőhelyek és a fürdőhelyek vendéglősei akartak egy szezonban meggazdagodni. Ma szerte az országban a határainkig terjedő nagy fürdőhelyen járunk, ma a legtöbb ember egyetlen üzletlen akar meggazdagodni, a tőke csak olyan vállalkozásba megy bele, amely záros határidőre nagy vagyont hoz, a tisztességes, szerény polgári kereset helyett konjunktúrális hasznokat hajszolnak és elfelejtik, hogy megszűnt a milliók dörögése, ma már a százenmért 10.000 koronáért dolgoznak és verejtékeznak az emberek.

Hajdu Sándor

A paralizist sikerül maláriával gyógyítani

Wagner v. Jauregg bécsi professzor szenzációs jelentése kísérleteiről

Wiesbaden, április 14

(Az Est alkalmi tudósítójától)

Vasárnap nyílt meg itt a német belgyógyászok harmincevadik nemzetközi kongresszusa. A kongresszus első napján Wagner v. Jauregg bécsi orvos tanár tartott előadást. A világhírű bécsi tanár előadása volt talán az egész kongresszusnak a szenzációja. Beszámolt Jauregg azoknak a kísérleteinek mai állásáról, amelyeket már negyven éve folytat a paralizis gyógyítására vonatkozólag. Beszámolt a legújabb gyógymódról, a maláriaoltás módszeréről. Fleinte tuberkulózisokkal próbálta a paralizist gyógyítani Jauregg tanár és körülbelül három évvel ezelőtt kezdett hozzá a maláriaoltásokhoz, miután a tuberkulin teljesen eredménytelennek bizonyult.

A maláriaoltások igen rövid ideig tartó, de rendkívül ma-

gas lázrohamokat idéznek elő és ezek a lázrohamok elpusztítják az idegrendszerben levő spirochéta baktériumokat.

Különösen eredményes ez a gyógy mód, ha a maláriaoltások mellett még antiszifilitikus anyagokkal, így például salvarsannal is beoltják a betegeket.

Wagner v. Jauregg elmondotta, hogy

egyre nagyobb és nagyobb eredményeket ér el ezzel a módszerrel.

Ha a paralizis kezdőstadiumában alkalmazza a maláriaoltásokat, a legtöbb esetben

sikerül neki a betegeket annyira talpraállítania, hogy szellemi munkát is végezhetnek,

úgy mint megbetegedésük előtt.

A pékek megmozdulása a kenyérfronton

A kenyéret drágító 10 százalékos forgalmiadó eltörlésére nagy akciót készítenek elő

- Az Est tudósítójától -

A kenyérfronton újabb mozgolódás tapasztalható. Csak a múlt hét végén emelték a pékek és a kenyérgyárak 300 koronával a kenyér árát, most pedig újból kalkulálnak, összehasonlításokat tesznek a malmok által felemelt lisztárak, a gabonadrágulás és az üzemköltségek között, hogy kellő időben, amely úgy látszik nem várat sokáig magára, újabb kenyéremeléssel álljanak elő. Azt mondják, hogy egy héttel ezelőtt a malmok még 6600 koronáért adták a lisztet, most pedig 7300 koronára, ezenkívül tegnap a gabona ára egyszerre 15.000 koronával ugrott fel.

Nagy hajban vannak a pékek - mondotta nekünk Deutsch Mór iparügyi vezetői klub, - mert megégettük magunkat tavaly a lisztvársárlással, előre lektöttük a lisztet és sokat veszítettünk rajta. Azóta egyik pék se mer egy deka lisztet sem előre lektetni, mindig annyit veszünk, hogy három-négy napra elég legyen. Ha azután a liszt hirtelen megdrágul, kénytelenek vagyunk áremeléssel rögtön

követni a malmokat. Ez a magyar ázat a közönség szempontjából igazán nem hangzik túlkedvező a legközelebbi jövőre nézve. Az érdekeltek különben

a kenyér forgalmiadójának eltörlésével szeretnék az árakat mérsékelni.

Tegnap délután tanácskozássra jöttek össze a budapesti pékek a nagymalmok és a lisztkereskedők képviselőivel és ott megállapították, hogy a kenyéret lényegesen drágítja a forgalmiadó, ha tehát a kormány olcsó kenyéret akar, akkor

a pénzügyminiszter törölje el végre a kenyér után a forgalmiadót.

A pékek nagygyűlést hívnak össze s azután monstre-deputációt rendeznek, fölkeresik a pénzügyminisztert, akitől a kenyér forgalmiadójának megszüntetését kérik. Kiszámították, hogy a forgalmiadó 8-10 százalékkal drágítja meg a kenyéret, ha tehát ezt elengedné a kormány, annyival olcsóbb lenne a kenyér ára.

A nagykövetek tanácsa dönt a német-francia repülő egyezményről

Párizs, április 15

(Az Est külön tudósítójától)

A német-francia légi egyezmény még nincs aláírva, de a szerződés már úgyszólván teljesen kész és a repülőjáratok Párizs és Berlin között meg fognak indulni. Csak a jogi kérdések tisztázása van még hátra, így a német repülőgépek építésének korlátozása, továbbá az, hogy háborúban szolgált hadirepülők alkalmazhatók-e a kereskedelmi repülőflottában, amit francia részről elleneznek.

A nagykövetek tanácsa a tegnapi ülésen foglalkozott a repülőegyezményről

s legközelebbi ülésén már arról fog határozni, hogy Franciaország ratifikálhatja-e a szerződést (R. L.)

Zürichi deviza-árfolyamok

Budapest: 0.007255

Zürich, április 15

	Tegnap zárlat	Mai megújítás
Budapest	0.007250	0.007255
Berlin	123.40	123.35
Newyork	518.25	518.00
London	25.185	25.1725
Párizs	17.85	17.70
Milánó	20.83	20.84
Prága	15.355	15.345
Bukarest	2.145	2.125
Varsó	55.00	55.5
Bécs	0.007310	0.007310
Belgrád	9.125	9.125
Amsterdam	207.90	207.80
Brüsszel	19.80	19.45

A határidőüzlet

A határidőüzlet újból időse-rűvé vált fontos kérdésével kapcsolatosan. Krausz Simon a következő ígylemreméltó megjegyzéseket közli velünk:

Teleszky János szöveget intőzött a nemzethez. Husvétli cikke felhívás mindenkire, hogy abbahagyva a csak politizálást, mindenki a gazdasági élet megmentésére siessen. A közönséget arra biztatja, hogy az ellenzék a gazdasági kérdések megvitására buzdítsa, az ellenzéki képviselőket pedig arra hívja fel, hogy ágyúikat a gazdasági fronton szegezzék a kormányra. A kormánytól viszont azt várja, hogy a gazdasági fronton szedje össze minden erejét és siessen a segítséggel.

A cikkben sok ismerős igazsággal találkozom, oly fogalmakkal, amelyeknek igaza ezerszer erősebbé válik azzal, hogy most Teleszky mondja el őket. Így Teleszky megállapítja, hogy

1. mindenképp az államháztartás rendbehozatalára volt ugyan szükség, de az eszközök igénybevétele túlzottan történt.

2. elfogadja a történeteket, mint adott tény, de sürgeti, hogy vonják le a konzekvenciákat és most már térjenek át a magángazdaság rendbehozatalára.

Megállapítja cikkében, hogy ugyanazon programot a kimerülésen túl folytatni nem lehet. Teleszky nemcsak érzi, de — mint kevesen — látja is a veszélyt. Az ő nobilitására vall, hogy nem riasztó felkiáltással ijeszt, hanem a logikának és bölcseségnek súlyos intőszavát hallatja.

A krízis tovább tart, — fejtegeti cikkében — mint hitte, holott ajtónk előtt állt és áll a népszövetségi kölcsönök investálásokra felszabadult része, a terméskölcsönök ellenértéke, a városi kölcsönöknek — a szükségletekhez viszonyítva — óriási összege, amelyekkel csodákat lehetne művelni. Teleszky azon csodálkozik, hogy mindezeknek hatása kevés.

Mi hónapokkal ezelőtt mutattunk rá egyik cikkünkben, hogy verjünk hidat a jobb jövő felé és vegyük elejét a fölösleges öngyilkosságoknak. Már akkor rámutattunk ezekre a rendelkezésre álló összegekre, amelyekkel egészséges lehetne tenni az egész gazdasági életet, ha azt kellő időben az ország vérkeringésébe juttatjuk.

A kormánynak legfőbb hivatása, hogy áthidalja ezt az időt és pedig olcsón, könnyen hozzáférhető módon és menten minden bürokráciától, főképpen pedig gyorsan, nagyon gyorsan. Az a mi katasztrófánk, hogy még a legjobb dolgok is nagyon későn érkeznek, hogy triválisan mondjam, akkor, amikor már senkinek nem telik benne öröme.

Az a katasztrófa politika, hogy végül pedig semmi sem történik.

Igazi rejtély előttem például a határidőüzlet. Örömmel hallom, hogy a kormány részéről nincsen akadály. Úgy értesülök, hogy a főzár igazgatósága szombaton már foglalkozik a kérdéssel. Két cikkre nézve, a búzára és rozsra, a saját autonómiájában, akadály nélkül tudná életbeléptetni a határidőüzletet. A kukorica és egyéb cikkeket közül azonban a forgalmi adó miatt még némi fennakadás van. Miért? Ki késlekedik, miért nem intézik ezt el halogatás nélkül?

Hosszú idő után, végre valahára történik valami, amit a gazdasági élet kér, valami, aminek igen nagy jelentősége van és erre is várni kell.

A lefolyt néhány esztendőben nem volt határidőüzlet, tehát úgy állottunk, hogy azoknak, akik ellenzték annak idején, volt néhány próbaesztendőjük. Ki merné azonban azt állítani, hogy ezekben a határidőüzletnélküli esztendőben:

1. a gazda rendkívül jól tudta értékesíteni terményeit?

2. hogy terményeire igen előnyös módon, gyors és solcsó hitelt tudott szerezni?

3. hogy a gazdának sikerült bebiztosítani a maga számára a magas árakat?

4. hogy az exportat kellőkép, kellő áron, kellő időben és mennyiségben fényesen tudtuk lebonyolítani?

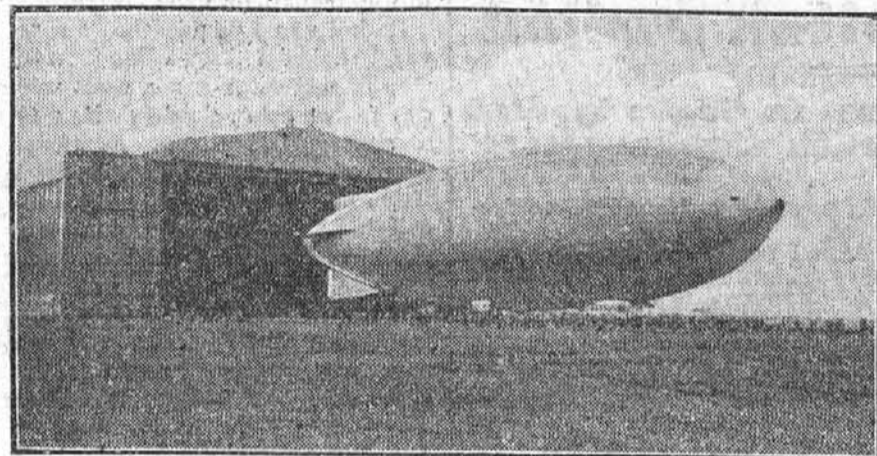
5. hogy agabonakereskedelem virágzott?

6. hogy a malomipar hatalmasan fellendült?

fellendült?

Ki méri állítani, hogy ezekben az években az a tízezernyi ember, aki gabonakereskedő, malmos, ezeknek alkalmazottja, ügynöke, közvetítője volt, keresetében meg erősödött volna és így fogyasztóképességében emelkedve, elfoglaltatta-e helyét a gazdasági körforrásban, hogy saját fogyasztásával is a hazai produktumoknak állandó vevője, ezek fogyasztója legyen? Vagy ezzel szemben ki vitathatja, hogy az idegenforgalom emelésétől kezdve a külföldi üzletek közvetítéséig száz és százféle keresetlehetőséget ne hozna a határidőüzlet?

A „Norge“ éjszaka 1 óra 5 perckor Oslóból elindult Leningradba

A „Norge“

Oslo, április 15

Copyright 1926 by the Az Est-Iapok for Hungary and elsewhere by the North American Newspaper Alliance

(Az Est külföldi tudósítójának távirata) (Feladatott éjjel 1 óra 20 perckor)

Az Amundsen-Ellsworth északsarki expedíció léghajója, a „Norge“ — „Norvégia“ — Rómából, Londonon keresztül,

csütörtökön délután Oslóba érkezett s éjszaka már tovább is indult Oroszország felé.

A norvég főváros már délelőtt nagy lelkesedéssel várta Amundsen léghajóját. A házakat elborította a zászlódisz. Minthogy a Norge szerda éjjel hagyta el a paulhami repülőteret és érkezését délelőtt 10 órára jelezték a táviratok, déltájban már mintegy 20.000 ember tolongott az első kikötő mellett lévő repülőtéren. Leírhatatlan lelkesedés, köszöntötte a léghajót, amely mintegy

13 óras után félhárom tájban feltűnt a láthatáron

és negyednegykor Nobile kapitány vezetése alatt néhány szép körrepülés és kétszeri sikertelen próbálkozás után a kikötőlegénység segítségével kikötött a repülőter hatalmas árboján. A kikötés után értesítették a Norge szerenés megérkezéséről a királyt, aki a honvédelmi miniszter kíséretében autóján a repülőterre hajtatott. A miniszter meglehangú beszédben üdvözölte Nobile kapitányt és a Norge legénységét.

Amundsen, mint már jelentettük, Ellsworth-tal együtt már szerdán elhagyta Oslót, hogy hajón utazzék Kingsbayba, a Spitzbergákra, az expedíció igazi kiindulópontjára. A Norge tíz óras oslói tartózkodás után követte Amundsent, természetesen más irányban, mert mielőtt Kingsbayba érkeznek,

útba kell eitenie Leningradot is, ahol a szovjet új hangárt építettett számára.

A léghajó délután és este felfrissítette anyagkészletét. Rieser Larsen repülőhadnagy és a többiek részletesen elmesélték ismerőseiknek és az újságíróknak Londontól megtett útjukat: A Norge Yarmouth közelében hagyta el Angliát s egyenesen Christiansen felé tartott, majd a norvég partvidék mentén repült Oslóig. Közben elég erős ellenszélre találtak, ez késleltette őket s emiatt érkeztek, mintegy négy-öt óras késéssel, délelőtt helyett délután a norvég fővárosba.

Az ünneplő tömeg nagyrésze éjjelig kiuntartózkodott a repülőterén s megvárta, míg

a Norge ma, csütörtökön, éjszaka 1 óra 5 perckor kedvező időjárási viszonyok között rektorfényben elhagyta Oslót.

Oslóból a Norge Leningradba repül s az utiterv szerint közben Svédország fölött cirkálva Stockholm és Helsingfors fölött száll el

Ramm

Urak!
FÉRFIINGEK
3 nagyszerű sláger

Selyemfényű angol puplinból készült, komplet nagyságú fehér és színes, 2 külön gallérral
190.000 K

Fehér puplin és fehér selyemfényű rajéból, rendkívül olcsó, 2 külön gallérral
120.000 K

Nagyon jó minőségű zeírből, kiváló színtartó, szenzációs reklám, 2 külön gallérral
55.000 K

Mérték szerinti megrendeléseket pontosan intézünk. Minden minőségű férfifehernemből a budapesti piacon a legnagyobb raktár. Árunk minőségért garanciát vállalunk. Meg nem felelő árut becserelelünk vagy a pénzt visszaadjuk. Utánvételes csomagot küldünk.

Métoráru-oztál yunk vidékre mintát küld

MAGYAR DIVATCSARNOK
Rákóczi út 74

Az 59.982. sz. 1912. április 23-án kelt, Berendezési folyadéktartályok, főleg főlletítő edények koresiójának megállítására" való magyar szabadalomra vevők vagy engedélyesek kerestethetnek. Szíves ajánlatokat »C. M. 1782« jelűre alatt továbbít M. Dukas Nachf. A.-G., Wien, I/1

DARMOL
SOKOLADÉK HÁSHAJTÓ
ENYHE-GYORS-BIZTOS

Tauchnitz Edition
és egyéb jó és olcsó angol könyveket nagy választékban kaphat Az Est központi könyvkereskedésében, VII. ker., Erzsébet körút 18-20

Minden külön értesítés helyett!

Üv. Heller Frigyesné Bán Ferry és leánya **Kató** és imádott egyetlen testvére **Friedmann Adolfné Heller Kamilla**, valamint az egész család porig sújtva, megtört szívvel jelentik, hogy a legjobb leír, apa, rokon, a család és egész környezetének felvidéki, sokakat jötevője

Heller Frigyes
női Kalap nagykereskedő

40 éves korában, boldog házasságának 16-ik évében, külföldről való hazatértek utközben, e hó 12-én hirtelen meghalt. Felejtethetlen halottunk földi maradványait e hó 16-án délelőtt 1/10 órakor fogjuk a rákoskeresztúri zsidótemető halottasházából örök nyugalomra kísérni.

Szeretetünk Veled, emléked örökké élni fog!

Friedmann Adolf, Kállai Sándor, Bán Imre, Havas Ernő, Bán Marcell, Klein Sándor sógorai, **Üv. Schönfeld Pálné Wertheimer Leontin, Kállai Sándorné Bán Etel, Bán Marcellné Magdolóna Margit, Havas Ernőné Bán Gizella, Klein Sándorné Bán Szerén,** sógoronai és az egész gyászoló rokonság

Részvételegőitnek mellőzést kérjük. Külön villamos a Rákoskeresztúrtól 1/9 órakor indul

A Heller Frigyes női Kalap nagykereskedő cég személyzete mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett főnöke

HELLER FRIGYES
női kalap nagykereskedő

e hó 12-én hirtelen elhunyt. Temetése e hó 16-án, délelőtt 1/10 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temető halottasházából. Szeretett jó főnökünk emlékéthálás kegyelettel fogjuk megőrizni.

Budapest, 1926. április 15.

Merényletet akartak elkövetni a román király udvari vonata ellen

Allítólag már a tettesek nyomában vannak

Brassó, április 15.

(Az Est tudósítójától)

Konstanzából jelentik ide, hogy az ottani rendőrség bizalmas följelentés nyomán megakadályozott egy merényletet, amelyet — a jelek szerint — a román király udvari vonata ellen akartak elkövetni. Mária királyné Ileana hercegnővel és Miklós herceggel Konstanzában

hajóra akart szállni, hogy Nápolyba utazzon. A kikötőtől nem messze, a vasúti sínek mentén, — mielőtt az udvari vonat megérkezett volna — két láda dinamitot találtak elrejtve, amelyet nyilván azzal a céllal tettek oda, hogy az udvari vonatot elpusztítsák. A rendőrség szigorú vizsgálatot és erélyes nyomozást indított és — hír szerint — már a tettesek nyomában van.

Fajvédők és kommunisták együtt a vádlottak padján

Kádár Lehel, Anka Jánost és Göögös Ignácot ugyanegy ügyben vádolják rágalmozással

— Az Est tudósítójától —

Furesa társaság ült ma együtt a vádlottak padján a Schadt-tanács előtt. A letartóztatott kommunista vezérnek,

Rákosi Mátyásnak alvezére, Göögös Ignác és a fajvédők két leghangosabb publicistája, Kádár Lehel és Anka János együtt kerültek a vádlottak padjára

a Schadt-tanács elé rágalmozás vádjával vádolva. Göögös Ignác ugyanis egy röpiratban Horovitz Gábor, a szociáldemokrata asztalosok szakszervezetének főtitkárát és Szabó Imre nemzetgyűlési képviselőt azzal vádolta, hogy

egy famunkást vasdoronggal súlyosan megvertek.

Ezt a röpiratot Ankaék átvették az azóta jobblétre szenderült A Nép-ben és a náluk szokásos megjegyzéseket fűzték a kommunista

Göögös valószínű elfogadott röpirathoz.

A mai tárgyalást azonban nem lehetett megtartani, egyrészt, mert a tanúk nagyrésze nem jelent meg és mert Göögös Ignác a VIII. kerületi kapitányságtól a Horovitz és Szabó által megvert famunkás sérüléseiről felvett jegyzőkönyv beszerzését kérte, másrészt, mert Kádár Lehel kijelentette, hogy a vádiratot nem kézbesítették neki.

Kádár egyébként sem akarta vállalni a cikkért a felelősséget, azt mondotta, hogy

a cikk megírására az utasítást Anka Jánostól kapta.

A törvényszék elnapolta a mai tárgyalást, az iratokat visszavonta a vizsgálóbírónak, hogy állapítsa meg, csokigyan nem kapta-e kézhez Kádár Lehel a vádiratot, miután a törvényszékhez beérkezett vétiv tanúsága szerint Kádár aláírta a vádirat kézbesítését igazoló rétvét.

Meghalt Tiller Samu a régi Budapest egyik legérdekesebb alakja

— Az Est tudósítójától —

A régi Budapest, a jökedvű, dúspénzű, szelíd tréfára hallamos dunaparti metropolis kedves emléke elevenedik meg Tiller Samuval sanmarinói főkonzul nevének hallatára. Ki ne emlékeznék az egyenesderékű, szép szál ember leugró rőt szakállára, örökké mosolygó szemére, meg a csak nevetetni akaró gúnyolódásnak, csipkelődésnek szípor-kzására, amit San-Marino főkonzulá évtizedeken át vitézül állott. Tiller Samu, a Tiller Mór és Társa egyenruha szabászati cég feje, kedden délután meghalt a Pajor szanatóriumban, ahol már egy év óta színlődött. Kedves egyéniségét, érdekes alakját azonban sokáig nem fogják elfelejteni, mert valóságos beidegződött a régi Budapest életébe. Tiller készítette ugyanis a hadsereg legtöbb tisztjének egyenruháját, kitűnő kereskedő volt, aki értett a külföldi összeköttetések megteremtéséhez és így több balkáni állam hadseregének is szállított.

A köztudatban persze mint San-Marino főkonzulá élt. Mint ilyen, rendszerint megjelent minden ünnepségen, vernisszáson, nem volt olyan nagy eseménye Budapestnek, ahol meg ne

pillantottak volna ismert rőt szakállát. Akkoriban az operétszerzők is a kereskedő-konzul alakján köszörültek a toluukat. Így vált a jeles egyenruhakereskedő a régi Pesti egyik legismertebb, legnépszerűbb alakjává.

Tiller hatalmas vagyont gyűjtött, amelyből azonban bőszesen juttatott színművészeti és képzőművészeti célokra. Leányai is rájontak a művészetért, egyik leányát Kunfy Lajos festőművész vette el feleségül. Lili leánya pedig, mint zongoraművész nő aratott sikert hangversenyein. A komán Tiller Samuult is tönkretette. A már 80 éves Tiller főkonzulátta üzletét és lassan elszegényedett. Amikor a Pajor-szanatóriumban esendesen elszenderült, már keménye sem volt. Temetése ma délután félnegy órakor lesz a kerépesi temető halottasházából.

PÉNZ KÖLCSÖNT FOLYOSÍT PÉTELŐNYÖSEBBER

EKSZERRE ARURA AUTORA PERZSA SZONYEGRE VALTO FEJZLERE

PÜSPÖKY BANKHÁZ

SZECHENYI U. 10. (A TOLDA MELLETT)

TELEFON: 128-70

HÍREK

— A kúria bélyege a «kakaó»-hazugságokon. Azok a bizonyos «kakaóbombák» tehát mégsem ártatlan kakaóval voltak töltve, hanem robbanó halállal! A kúria tegnapi ítélete szabályosan, világosan és kétséget nem tűrő bizonyossággal állapította meg ezt a tényt. Vagyis annak a szurkos sajtonak, amely úgy kente vigyorgóra ezzel a kakaó-hazugsággal a száját és úgy vágott vele grimaszokat a becsületes nyomozás és igazságszolgáltatás felé, mint ahogy a nekiduhajodott esibeszgyerekek rohognak a sarki rendőre, — ennek a szurkos sajtonak a rosszhiszeműségére a kúria is ráütötte tegnap az égető bélyegét.

De hol van a tavalyi hó és a tavalyi «kakaó»? Azok a lapok azóta maguk robbantak szét a saját mérges és romboló ekrzítjuktól, attól a sok gyűlölettől és uszítástól, amellyel már-már megtizedelték itt minden készülő és épülő megértést. A «kakaó» visszafelé sült el, az uszítóktól elfordult a józan magyar érzés és a kúria ítéletének lesújtó megállapításait már csak fejfájukra véseltjük rá, intő mentőül minden rosszhiszező, gonosz indulatú akció számára.

— Félórát álltak ma reggel a villamosok. Ma reggel komolyabb zavarok voltak a villamos közlekedésben. A Pálffy téren üzemszavar támadt és ezért a budai oldalon húsz percig, a pesti oldalon pedig a hivatalos jelentések szerint 35 percig szünetelt a forgalom. Amint az igazgatóságnak jelentették az üzemszavarokat, azonnal intézkedtek a fokozott munkával sikerült nagyobb bajoknak elejét venni. Az volt kellemetlen, hogy az üzemszavar éppen abban az időben történt, amikor az emberek irodába és munkahelyeikre siettek, így tehát a város életére volt zsbasztó hatással a villamos üzem zavarára.

— Házasság. Mendl Jermos és neje szül. Mezey Karola leánya. Búcsi és dr. Morvai Odón ma tartották esküvőjüket.

Dr. Schwartz Dezső ügyvéd és Hacher Rózi e hó 14-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Vadászok és esendörök halálos összeütközése a fekedű erdőben. Pécsről jelentik: A Fekedű melletti erdőben a esendörjárőr négy vadászóra talált. A vadászok menekülni igyekeztek, de a esendörök és a vadászok üldözése vette őket. Az egyik vadász, Stier János, amidőn üldözött megközelítették, hátrafordult és elsűfötte vadászfegyverét Jakabeczi Gábor vadászra. A lövés talált és a vadász halomban súlyosan megsebesült. Izzalmas hájsza következett, amidőn a vadász ismét megállt és lövése tartott fegyverrel támadt a esendörökre. A esendörjárőr egyik tagja erre önvédelemből két lövést adott le a vadászra, aki össze-rogyott és rövidesen belehalt sebébe.

— Izzalmas életmentés. Tegnap délután négy órakor a kecskeméti Körös úti vasúti átjárónál izzalmas jelenet játszódott le. Két fiatal leány lélekszakadva szaladt a sorompó felé. Az egyik kézzel-lábbal hadonászott és közvetlenül nyomában másik leány szaladt. A látvány azt a benyomást keltette, hogy az elől szaladó leány menekül a másiktól. A menekülő csakhamar elérte a sorompót.

— Menték meg, ügyilkos akar lenni! — kiáltotta a másik.

A gyorsvonat már az örház előtt járt és alig néhány méter távolság választotta el a szerencsétlen leánytól.

Ebben a pillanatban ért oda B. Nyolcas András rendőrfőtörzsőrmester, aki habozás nélkül a leány után vetette magát és nagyot rántott a ruháján.

Mindketten hanyagították a gyorsvonat szélsőben rohogott el mellettük.

Az életmentő rendőr előhívta az öngyilkosjelölt leányt a kecskeméti rendőrségen, ahol megállapították, hogy S. E., aki összevesztett gazdájával és ezért akarta magát a vonat elé vetni.

— Elvben kimondták a kórházi különszobák eltörlését. Az Est már jelentette, hogy mozzalóm indult meg a kórházi különszobák megszüntetésére. Edes Endre tanácsnok elnöklésével tárgyalták most ezt a kérdést. Berkes Jenő azt javasolta, hogy minden kórházban szűnjön meg a különszoba, kivéve a fertőző-kórházban, ahol feltétlenül szükség van az elkülönítésre. Itt viszont az orvosok honoráriumot méltányosan osszák el, 50 százalék a főorvosnak, 30 a kezelőorvosnak, 20 százalék az ápolószemélyzetnek jusszon.

Csilléry András a különszobák eltörlése ellen beszélt, a közepes-tály érdekeiben fenn kell tartani a különszobákat. Tiltakozott minden uniformizálás ellen, amely a bolsevista időkre emlékeztet. Körösczy Zoltán rámutatott arra, hogy a különszobák körül kimutatott két és fél milliárd plusz bevétel fiktív, mert a külön koszt és egyéb külön költségek ezt felemészítik. Krizs Árpád a közepes-tály érdekeiben szintén a különszobák fenntartása mellett beszélt. Grosch Károly miniszteri osztálytanácsos erkölcsi és szociális szempontból az eltörlés mellett foglalt állást. A különszoba rendszer csak a háború alatt fejlődött ki és most már itt az ideje, hogy ennek véget vessenek.

Klár Zoltán közvetítő indítványt tett, amely szerint minden kórházban már most egy elkülönítő szobát csináljanak válságnapi osztályon az egyik különszobából, ahova súlyos beteg kerüljenek, nehogy a többieket zavarják. Azt kívánta, hogy a különszoba bevételeiről és kiadásairól pontos statisztikát dolgozzanak ki, amelynek átvizsgálása után fogják ezt a kérdést véglegesen elintézni. A bizottság így is határozott, de elvben kimondták, hogy a különszobák eltörlése mellett vannak.

— A Magyar Általános Köszénbánya Rt. igazgatósága április 30-ra hívja össze az évi rendes közgyűlést, melynek a tartalékok és jöletti alapok megfelelő gyarapítása mellett részvényenként 200.000 koronás osztalék fizetését fogja indítványozni.

— Csönökivüli kényszerregressz. A budapesti törvényszék ma ésönökivüli kényszerregressz eljárást rendelt el Vida Géza (Arany János ucca 5.) úri-szabó és fehércmükészítő ellen.

— Az osztálysorsjáték mai húzása. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyérémények húztak ki:

30.000.000 koronát nyert: 39730.
5.000.000 koronát nyert: 19361.
3.000.000 koronát nyertek: 9469 16523
29833 54510 59724.
2.000.000 koronát nyertek: 6960 8797
9744 16241 16801 16906 18843 19388 26074
34796 50882 61080.

Ezenkívül 1 millió koronát nyert 35 szám és 500.000 koronát nyert 946 szám. A húzás folytatása e hónap 17-én reggel 9 órakor lesz.

Az osztálysorsjáték teljes nyeresőlistáját a nyertes számok sorrendjében közli a Magyarország kora délután megjelenő száma.

Zongorák Dehmal-nal,
VII. ker., Rákóczi út 19.
Előnyös fizetési feltételek.
Kölcsönzés, hangolás, javítás.
Telefón: József 121-07

Az Oktogon tér és Andrássy út sarkán egy
3-szobás uccai lakás
minden mellékholysággal, elegánsan, teljesen újonnan berendezve, perzsaszőnyegekkel, képekkel felszerelve, átutazás miatt átadó. Azonnal elfoglalható jellegre az Erzsébet körüli kiadósba

A frankügy kísértete. Az Okolicsányi- és Pödör-féle ügy újra megelevenedik, kihallgatásokról olvasunk és maholnap ebben a homályos kérdés-labirintusban is meggyújtják a bírói bölcsesség világitó fáklyáját. Nem akarunk elébe vágni ennek az egyedül hivatott bírói világosság-teremtésnek, csak azt a furesza érzésünket írjuk itt le, amely az eddig kiszivárgott adatokkal kapcsolatban fut végig inkább a sejtelminkben, mint a tudatunkon. A homályban ugyanis mintha különös kísértetek mozdulnának meg, elmosódó körvonalakkal, csak egy-egy pillanatra villantva meg visszataszító arcukat. Kísértetek, amelyek előbb a frankügyben lebbentették meg lepedőjüket s most mintha ebben a másik ügyben is jelentkezni akarnának, mint afféle hazajáró lelkek, akik itt is otthon vannak. Nem merünk hinni ezeknek az egyelőre zavaros, bizonytalan kapcsolatoknak, nem merjük hinni, hogy az Okolicsányi-Pödör-ügynek köze van a frankbotrányhoz is és nagy felszabadulás, igazi fellélekezés volna minden magyar lélek számára, ha az igazság napfényében semmivé oszolnának azok a fenyegető ólálkodó kísértetek.

De Guise János herceg, a minap elhunyt Fülöp orléansi herceg unokaöccse, akit a francia monarchista párt mint III. Jánost a francia királyi cím legitim örökösének proklamált.

Az új pécsi püspök felszentelése. Virág Ferenc kinevezett pécsi püspöknek püspökszentelése az eddigi megállapodás szerint május 6-án lesz a pécsi székesegyházban. A püspökszentelést gróf Zichy Gyula kalocsai érsek fogja végezni.

Kézrekerült kerékpártolvaj. A rendőrség őrizetbe helyezte Vig Béla 24 éves munkátalan gyárimunkást, aki beismerie, hogy a Mátyás téren levő kerékparkoleszónzótól két kerékpárt kölcsönzött ki, azokkal a borsodmegyei Szobogira ment és ott mind a két biciklit eladta összesen 650.000 koronáért. A pénzt elmulatta.

Koestlin
csokoládé

Heves harc indult meg Debrecenben a kamarai elnöki állás körül

Az Ipartestület viharos ülését a rendőrség felfüggesztette

— Az Est tudósítójától —

Néhány héttel ezelőtt halt meg Szentkirályi Tivadar, a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, de az elnöki szék betöltése körül megindult harc máris olyan arányokat öltött, hogy veszélyezteteli Debrecen kereskedő és iparos társadalmának békéjét. Két párt küzd erősen és szenvedélyesen jelöltje érdekében. A debreceni iparosok, akiket a vidék elgégedetlen kereskedői támogatnak, Zelinger Edé tekintélyes debreceni iparos, az ottani ipartestület elnökének személye körül tömörültek, míg a debreceni kereskedők egy része Szesztina Jenő vaskereskedő jelöltségét támogatják, aki régi tekintélyes kereskedőcsalád sarja, edesatyja, Szesztina Lajos már elnöke is volt a debreceni kamarának, míg Szesztina Jenőnek a debreceni Déry-múzeum létesítése körül vannak érdemei.

A kéréskedés szenvedélyesen folyik mindkét táborban és a heves harc tegnap már kirobbanásra is vezetett. A debreceni ipartestület tegnap ülést tartott Varjassy Gábor elnöke mellett s az ülésen felszólalt Kovács József iparos, aki beszédében ki akart térni a kamarai elnöki szék körül folyó haragra. Varjassy azonban nem ad-

ta meg az engedélyt Kovácsnak, hogy e tárggyal foglalkozzék, sőt megvonta Kovács Józseftől a szót, mire olyan vihar kerekedett az ipartestület ülésén, hogy a rendőrség képviselője kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

A debreceni kedélyeket annyira izgató harenak csak bevezetője ez a viharos incidens, úgyhogy Debrecenben mozgalom indult meg — s ennek főleg a mérsékeltbb elemek a képviselői, — amely azt a követelést állította fel, hogy miután a debreceni Kereskedelmi és Iparkamarában tíz év óta nem volt választás, holott a kamarai tagok mandátuma csak öt évre szól, irják előbb ki a kamarai választásokat és csak a választások megtörténte után tűzzék napirendre az elnökválasztást. A kamarának ezt a felfogását hangoztató tagjai arra hivatkoznak, hogy Szegeden is megújították már a kamarai tagok mandátumát, Debrecenben is siettetni kell a kamara megújítását. A kamarai választás sürgetői között csak atekintetben van véleménykülönbség, hogy egyesek négy héten belül akarják megtartani a választásokat, mások azonban az elhunyt elnök érdemei iránt való kegyelemből bizonyos ideig nem akarják betölteni az elnöki széket.

Árlejtéseket az árverések helyett! A hivatalos lap tegnapi száma hatvanöt árverést és hat esődöt jelent egyszerre. Szomorú tavaszi csokra ez a magyar üzleti életnek, fájo és döbbenetes kép, amely azt hirdeti, hogy itt még egyre csak zörgő avar hull mindenfelé, ahol az életnedvek friss keringését, ígértes rügyeket és kivirágzásokat kellene látnunk. Enyészet a tenyészet helyén, — ezt a lírát sírják a hivatalos lap száraz számadatai és elborultan kérdezzük, mikor virrad fel újra a magyar vállalkozó kedv, amely a pályázatok, árlejtések, munkára való felhívások tömegszámaival tölti meg a hivatalos lap rubrikáit? Minden cifra politikai pacisirtafutynél szebben fogják hirdetni ezek a magyar tavaszt: a dolgozó életnek visszatérő, egyszerű, fészekrakó fecske-csapatái.

Újszülöttjét megölte és zsákba varrva három hétig őrizte fiókjában. Hódmezővásárhelyről jelentik: A rendőrség defektív osztálya névtelen följelentés alapján kégyetlen büncselekménynek jött nyomára. Dékány János, né Kardos Júlia 39 éves háziorvosgyár három héttel ezelőtt fiúgyermeknek adott életet. Állapotát az utolsó pillanatilig gondosan eltitkolta, úgyhogy senki sem sejtett semmit. Amikor az asszony megszülte magzatát, elhatározta, hogy megöli. Bevarrta egy zsákba és a kis testet a szekrény egyik fiókjába zárta. Három hete feküdt már a magzat holttest a fiókban, amikor végre a fiókból kiáradó bűz felkeltette a szomszédok gyűlöletét. Az asszonyt őrizetbe vették, de csakhamar szabadlábra helyezték, mert még négy kiskorú gyermeke van, akiket neki kell eltartania.

A délamerikai film a Renaissance-ban. Fröhlich János vasárnap, e hónap 18-án délelőtt 11 órakor a Renaissance-ban mutatja be a délamerikai magyar egyeték részére készített Budapest-című propaganda-filmjét, érdekes felolvasásával egybekötött matiné keretében. A film vasárnap este indul külföldi útjára és ez lesz egyetlen budapesti bemutatója. Jegyek a Renaissance Színház pénztárában kaphatók.

A kúria nyolc évi fegyházra emelte föl Mátyás büntetését. Tegnap délután felháromkor hirdette ki a kúria az ítéletet a kúria ítéletében. A királyi ítélet a részben megsemmisítette és a részben Józsefet kéremlendeli gyilkosság büntetésének kíséretében, mint felbujtót bűnösnek mondta ki és összbüntetésül nyolc évi fegyházra ítélte. A kúria ítéletének indoklásában megállapítja, hogy a királyi ítélet tervet, amikor alkalmatlan eszköznek jelentette ki emberélet kioltására a Rassay Károlynak és a Miklós Andornak küldött bombákat. A kúria állásfoglalása szerint a küldött bombák nagyon is alkalmas eszközök voltak emberélet kioltására. A táblai ítélet többi része változatlan maradt.

Anőis szépség

a legnagyobb hatalom!

Szeplők, pattanások, foltok, ráncok még a leglátványosabb és legszínesebb női arcot is elcsúsztatják, ha nem aprójjá gondosan és észszerűen.

DIANA archrém és szappan

a leghatásosabb és legolcsóbb szépségpoló szerkelet. — Úgyeljenek a Diana névre, mert csak ezzel valódi a készítmény.

Mindenütt kapható!

Eltűntek: Hecht Ignác 55 éves kereskedő e hónap 12-én eltűnt Bérkocsis uca 4. szám alatti lakásáról és azóta nem adott életjelet magáról. — **Simon Dezső** sofőr 13 éves Aranka nevű leánya tegnap reggel azzal távozott el szüleinek Hunyadi tér 3. szám alatti lakásáról, hogy a terevárosi templomba megy áldozásra. Azóta eltűnt. A rendőrség az eltűnteket keresi.

Dr. Szegő Kálmán szanatóriuma

Abbazia (Italia)
Erőstő, hízaló, edző, mindenemű diätetikus kúrák. Penzió-díj 45 lírától feljebb.
Gyermekek 7 éven felül kíséret nélkül is
Budapesti Informáló Iroda: VI. ker., Liszt Ferenc tér 6. II. emelet. Telefon 95-27

Dr. Lakatos szanatóriuma

ABBAZIA-BADEN
Tavaszi szezon, mérsékelt árak!
Budapesti felvételi iroda
VI., Andrassy út 5. Telefon 130-65

GASTEIN FÜRDŐ

amelyet az örökifjúság forrásának neveznek,

a világ legradioaktívabb hőforrása

1083 méter magasságban bugyog 18 forrás, amelyek 38-47C hőfokúak és radiumemanációjuk 150-360 fok ME erejűek.

Gyógyjavallatok:
Köszvény, reuma, hátrgerincbajok, benuások, ischiás, neurasthénia, gyomor- és bélzavarok, mérgezési tünetek (nikotin), fűtőrelmeszesedés, idegingerek

Fürdőidény: április 16-tól szeptember 30-ig

A szobák legmérsékeltbb árai:
I. oszt. 4-15 S., II. oszt. 3-9 S., III. oszt. 2-8 S., IV. oszt. 2-5 S.
Fürdődíjak: 3-6 S.

Prospektusokat és felvilágosításokat nyujt díjtalanul a Kurkommission

Velence Hotel Nazionale & Union

A pályavár kijáratától balra. Új és modern magyar ház. 110 szoba. Hideg-meleg víz az összes szobákban. Árak: 1 ágy 12-15 líra, 2 ágy 24-30 líra. **Közvetlenül mellette: Grand-Restaurant Union.** Nagy velencei kert. Zenekar. Velencei és nemzetközi konyha. Mérsékelt árak

BADGASTEIN HOTEL WEISMAYR

Feljesen modernizálva. Látványosságzámba nem előcsarnok. Hideg-meleg víz. Melegvízfűtés. Villamos fényjelzés. A szobákban állami telefon. Uri- és fűtészoba. Olvasó- és hölgyszalon. Tulfajdonos: R. Weismayr

— Az utolsó félszázad művészete. Az okos, alapos és szórakoztató kézikönyvek könyvtárát jeles művel szaporította Ybl Ervin, mikor megírta „Az utolsó félszázad művészete” című munkáját. Az építészet, a szobrászat és a festészet elmúlt ötven esztendejét ismerteti a szerző teljes művészettörténeti tudással, avval a fölénytel, amelyet az a tény ad meg az írónak, hogy a téma tudományos része valószínűleg vérvé vált és a sok száz adat nem szürkíti; nem nehezíti el művét. Ybl kompozíciója a dolgok gyökerénél kezdődik, tökéletesen ismeri azokat a tükörs utakat, amelyek a tárgyalat művészetét a régi korokkal összekötik, és minden lakusnak érthetően és élvezetesen magyarázza a törvényeket, amelyek a modern stílusok és irányok kialakulásánál érvényesültek. Stílusa világos, színes és plasztikus próza, ami szakirodalmunkban, sajnos, csak kivételes erőny. Okosan és szépen magyarázza az elmúlt ötven év mestereinek kiválóságát, nem csak megállapít, hanem meg is magyarázza, hogy miért és mi által jó ez vagy az a szobrász, festő vagy építész. A művészi kifejezés módját, a technikát ép oly jól érti, mint amily helyesen itéli meg a tárgyalat művészek jelentőségét. Ezek a jeles tulajdonságok teszik aztán, hogy az „Az utolsó félszázad művészete” olyan könyv, amelyet meg kellett írni, mert a magyar műveltségnek szüksége volt rá, mert ez a könyv, amíg nem volt meg, hiányzott, s amelyet ezennél használnak fog forgatni a közönség. Ybl könyvének gazdag illusztrációs függelék van.

— A Dunába fulladt egy hajós. A Dunagőzhajózási Társaság *Dániel* nevű vontató gőzöse Budapest felé hét uszályhajót vontatott. Budafok irányában *Merghi József* 38 éves kormányos, aki Tolna községben lakik, átadta az egyik uszály kormánykerékét *Pászler József* hajólegénynek, ő pedig az uszály szélére állott. Közben megszédült, egyszemélyt vesztett és a Dunába esett. *Kerstein Gyula*, a gőzös kapitánya négy esónakon hajólegényekkel *Merghi* megmentésére sietett, de a szerencsétlen kormányost elragadta az ár és a mentési kísérlet eredménytelen maradt.

— A Magyar Művészet idei 2. füzetét most jelent meg. A rendkívül gazdag tartalmú füzet az élő és a régi magyar festészet két kiváló reprezentatívát mutatja be. *Kemény Simon* Csók István művészetéről ír, míg maga a művész párizsi benyomásairól számol be. *Manóky Adám* tanulmány-sorozatát kezd *Lázár Béla*, aki az eddig ismeretlen képek egész sorát mutatja be. *Eber László* a Delmar-gyűjtemény renaissance bronzairól, *Pigler Andor* ismeretlen Donner Rafael művekről számol be, míg *Kupossy* elsőnek állapítja meg, hogy *Maulbertsch* első művét, a bécsi piarista templom kupolafreskóját mikor festette. Polláék *Mihály* postai Vigadójáról *Bierbauer Virgil* ír levéltári kutatások alapján igen beható, kitűnő tanulmányt. A füzetet remek, részben színes reprodukciók hosszú sora illusztrálja.

— Nyolcvanhárom angol mérföld az új gyorsasági rekord az angol vasutakon. Londonból jelentik tudósítónk: Az amerikai szállodatulajdonosokat külön vonat vitte Manchesterből Londonba a Midland-vonalon. Ez a különvonat tegnap este érkezett Londonba és új gyorsasági rekordot teremtett. Az átlagos sebesség óráként 75 angol mérföld volt és a legnagyobb gyorsasága 83 mérföld. Ez tehát új rekord az angol vasutakon.

Utazói állásra

Kérünk részletes ajánlatot oly szerződésről, amelynek megbízhatóságához kétség sem mer. Fix fizetés és jutalék. Részletes megbeszélés okmányokkal. VII. kerület, Miksa uca tizenegy, földszint kettő

— Tűz a nagykovácsi erdőben. Ma hajnalban a Hűvösvölgyben levő Nagykovácsi erdőben a lehullott száraz falevelek s a száraz gaz eddig ismeretlen okból kigyulladt és az erdőt hatalmas lángokba borította. A tűzhöz kivonult az I. a II. kerületi és a központi tűzörseg, amely a tüzet egy órai megfeszített munka után eloltotta.

— Házasság. *Havas Miklós* és *Róna Alice* e hónap 14-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Özv. *Ludmer Bernátné* szül. *Hirsch Malvin* és *Fürst Vilmos* e hónap 14-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Little Girl, a magyar akadémia verseny győztese

— Elfogták a füleki rablógylöket. Néhány nappal ezelőtt jelentették, hogy Füleken husvét három napján, három vakmerő rablógylökossági kísérlet történt. A nyomozás eredményre vezetett, elfogták a tettest, *Horvát Ferenc* 18 éves cipészsegéd személyében. Husvét vasárnapján mentek érte a csendőrök, éppen a kertjükben heverőket, elfutott és a közeli erdőbe menekült. Másnap elég vakmerő volt, bejött Fülekre és barátjaival hajóhintán és ringlispilén szórakozott; kedden fogta el *Thüringer Sándor* erdész. Horvát a csendőrök előtt beismerte, hogy a mostani merényleteken kívül tavaly nagypénteken egy *Büchler Mariska* nevű lány ellen is elkövetett gyilkos merényletet; ezért annak idején egy budapesti orvost hurcoltat meg ártatlanul. Azt is bevallotta Horvát, hogy falta a *Niek Carter* regényeket és ennek hatása alatt saját szüleit is meg akarta gyilkolni.

Kupferstein Samu téglagyári fővezető, akit Horvát hasbalőtt, halálán van.

— Emberi esontok a homokban. Az István út 39. számú ház előtt *Varga Lajos* és *Dragonics János* tanulók egy homokdombon játszadoztak és játék közben emberi esontáriszeket találtak. A esontáriszek mellett két tiszti sarkantyú is volt. Valószínű, hogy régi temetői maradványok az emberi esontok, melyeket beszállítottak az antropológiai intézetbe.

— Letartóztatták a meggyilkolt biharpüspöki áldozat másik fiát is. A napokban megírjuk, hogy a biharpüspöki állítólagos apagyilkosság ügyében letartóztatták a meggyilkolt 60 éves *Kiss Károly* 19 éves Elek nevű fiát. Értesülésünk szerint a csendőrség most őrizetbe vette ifjabb *Kiss Károlyt*, *Kiss Károly* 26 esztendő másikat fiát is. *Kiss Károlyné*, a meggyilkolt ember felesége abban a szobában tartózkodott, ahol a férjét meggyilkolták, de eddig még nem volt hajlandó őszinte vallomást tenni. Ugy látszik, titkol valamilyen, ami világosságot deríthetne arra, hogy mi volt annak a családi háborúságnak az oka, ami a két fiút arra készítette, hogy apjukat meggyilkolják. A nyomozás nagy erővel folyik.

— *Semmering*. Méréselőt tavaszi árak. Teljes üzem.

— Sztrájkba léptek a kolozsvári fogházörök. Kolozsvárról írják: Két hónap óta nem kaptak a kolozsvári fogházörök fizetést. Már a husvét ünnepek előtt mozgalmat indítottak fizetésük kiutalása érdekében. Elhatározták, ha nem kapják meg pénzüket, sztrájkba lépnek. A kolozsvári főügyész és a készülő sztrájkot azzal akadályozta meg, hogy saját alapjából egyenként előlegeket folyósított. A kis előleg azonban elfogyott és a fogházörök vasárnap tényleg sztrájkba léptek. Vasárnap reggel nagy csoport látogató jelent meg az ügyészségi fogház ajtajába, de nem engedték be őket: ekkor derült ki, hogy a fogházörök sztrájkolnak. A sztrájkoló fogházörök vezetője kijelentette az ügyészség vezetőjének, hogy bár a foglyokat nem engedik ki az uccára, addig azonban semmi egyéb szolgálatot nem teljesítenek, míg hátralékos fizetésüket meg nem kapják. Összesen 23 fogházörök és 3 fogházörömester szüntette be a rabok körüli munkát.

A fogházörök meg arra sem voltak hajlandók, hogy a foglyokat a munkaterembe vigyék, vagy pedig a mezőre kísérjék, mezsei munkára. A sztrájkoló vezetője kijelentette, hogy azért nem engedik a rabokat szélnek, mert nem akarják elveszíteni a közönség szimpátiáját. Közbelépett a kolozsvári főügyész, *Pap Alexandru* is, akinek a kérésére a foglyokat levezették a munkaterembe, de kijelentették, hogy ha másnap délig nem kapják meg egyszerre, mind a kéthavi fizetésüket, akkor ott hagyják a fogházat és annak lakóit szabad sorsukra bízzák. *Pap Alexandru* főügyész a fogházörök ultimátum-szerű követelésével kedden Bukarestbe utazott, hogy illetékes helyen eljárjon.

— Halálozás. *Graf Eliás* 67 éves korában elhunyt Gödöllőn. Gyászolják: *Graf Eliásné* szül. *Tafler Matild*. *Fia* dr. *Graf Tibor*, leányai *Leontin* és *Rózi* férj. dr. *Wermer Pálné*, menyee dr. *Graf Tiborné* szül. *Nina Podgorodnyikova*, veje dr. *Wermer Pál* és unokája *Wermer Tomyka*.

— Elcsúszott a járdán. *Zinner Lipót* 60 éves kereskedelmi alkalmazott a Gyár uca 3. számú ház előtt a járdán megcsúszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy fején és arcan súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

— Autórázolás. A Maglódi úton egy auto elgázolta *Szabó Ferenc* 24 éves lakatossegédét. A mentők súlyos állapotban vitték a Rókus-kórházba.

— Összeestek az uccán. *Oswald János* napszámos a Gergely uca 16. számú ház előtt, — *Reisz Béláné* az Erzsébet körúton, — *Takács Istvánné* napszámos az Andrássy út 82. számú ház előtt, — *Zucker Mátyné* az Attila körút 42. számú ház előtt, — *Szentgyörgyi Lajos* piaci árus az Alföldi ucai menhely udvarán, — *Szabó József* asztalossegéd a Rákóczi úton, — *Szankovics Julianna* rendőri felügyelet alatt álló nő a Népszínház uca és *Fecske uca* sarkán, — *Takács Borbála* háztartásbeli nő a Ferenc körút 10. sz. ház előtt és *Kurzonreiter Károlyné* polgári iskolai igazgató neje a Palota-terén hirtelen rosszul lettek és összeestek. A legutóbbi kivételével, akit eszméletlen állapotban a Telepi ucai kórházba vittek, valamennyit a Rókus-kórházban ápolják.

— Gázesap, aszpírín, Duna. Ma éjfélkor az Orczy út 40. szám alatti lakásán *Tóth Erzsébet* 16 éves mindenek öngyilkossági szándékból nyitva hagyta a gázcsapot. Súlyos és életveszélyes gázmérgezéssel szállították a mentők a Rókus-kórházba. — *Fejős Katalin* háztartási alkalmazott Fő uca 71. szám alatti szolgálati helyén nagymennyiségű aszpírinnal megmérgezte magát. A mentők súlyos állapotban vitték a Rókus-kórházba. Szüleikhez intézett levelében öngyilkosságának okául szerelmi bánatát jelöli meg és kéri, hogy elevenen ne temessék el. — *Balek Szidónia* pincernő Szövetség uca 22. szám alatti lakásán öngyilkossági szándékból aszpírint vett be. A mentők a Rókus-kórházba vitték. — *Berthai Margit* 40 éves felirónő a Pálffy térről a Dunába ugrott. A közeli hajósok kimentették és a mentők a Rókus-kórházba szállították.

Utólérhetetlen jóságú

»SZÉCSI-féle különlegesség« szegedi édes nemes paprika

eredeti gyári csomagolásban is kapható. A létező paprikafajtákat készíti és szállítja:

Szécsi István paprikagyára

Szeged

Boldogasszony sugárút 7
Postafiók 137
Alapított 1876

Kiallítás:
Nemzetközi Vásáron
Iparcsarnok 50. sz. utca

Kerékpárok, kerékpárgumi

összes alkatrészek, legjobb külföldi gyártmányok, részletezésre is olcsón szállítunk.

DEMÉNYI, Teréz körút 4. Kérjen árjegyzéket

BÚTORHITEL

Evtizedek óta közismert bútorthitel-osztályunkat ismét eltelepítettük. Hitel esetén is készpénzárakat számítunk. Köztisztviselőknek különös kedvezmény. Hátizsokák, ebédők, úriszokák nagy választékban, legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. BOG-MIL kereskedelmi r.-t., elcsozt Balázs és Terec bútorrúháza, VI., Vilmos császár út 43. szám

Meghívó

Az Ujésgáldó Tiszteletkötő Egyesület e hó 24-én, szombaton d. u. 7 órakor tartja saját helyiségében (VII. ker., Erzsébet körút 49. szám, II. emelet)

37. évi rendes közgyűlést, melyre a t. tagokat ezúton is meghívja az elnökség.

Tárgytervezet:

1. Elnöki beszámoló. 2. Évi jelentés. 3. Zárásnapadatok előterjesztése. 4. Felmentvények fölötti határozathozatal. 5. Választások. 6. Esetleges indítványok.

* Az indítványok az alapszabályok 15. §-a értelmében a közgyűlés előtt három nappal az igazgatóságnak írásban bejelentendők.

Most jelent meg! Most jelent meg!

A NŐI TESTKULTÚRA

Új útjára írta dr. Madzsarné Jászai A. Ára 62.500 K

Az egészség és szépség köztudottan a nőnek a felesége, az anyának — ez a könyv az egészség és szépség megszerzésének és megtartásának kulcsát adja minden nő kezébe

Kapható Az Est Központi könyvkereskedésében, Erzsébet körút 16-20

Bútor részlete készpénzárban váltó nélkül

10 havi törlesztésre 20% előleggel csak

Kardos Testvéreknél, István út 22. Hernád u. sark

Rézgálic raffia, rézkápor

karbid és kristályszóda

nagyban árban. **Weinberger Kornél**, Vörösmarty uca 45. Telefon 116—33.74—77

JOURNAL DE LA BOURSE

ATHEN

Tözsdei és Kereskedelmi Napilap. Görög és francia nyelvű kiadás. Ez utóbbiban angol szöveg is van. Az egyetlen a görög lapok közül, amelyet az ország kereskedelmi, ipari és pénzügyi körei olvasnak, feltétlenül hasznára válik a külföldi iparnak és kereskedelemnek, ha Görögországban, ottani tőkéskekkel együtt akar gyárakat alapítani

Mindenemű felvilágosítással szívesen szolgál

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZAK MA ESTI ELŐADÁSAI:

OPERAHÁZ: *Manon Lescaut* (C. bérlet 24. szám; 7).
NEMZETI SZÍNHÁZ: *Az eszményi férj* (Új betanulással, először; 7).
KAMARASZÍNHÁZ: *Az idegesség* (1/8).
VIGSZÍNHÁZ: *Az alvó férj* (1/8).
MAGYAR SZÍNHÁZ: *Páris kirakat* (1/8).
RENAISSANCE SZÍNHÁZ: *Nincs előadás.*
BELVÁROSI SZÍNHÁZ: *Holnap reggel* (1/8).
KIRÁLY SZÍNHÁZ: *A királyné rózsája* (1/8).
VÁROSI SZÍNHÁZ: *Csókos asszony* (1/8).
FŐVÁROSI OPERETT SZÍNHÁZ: *Rosa Altshul* (Werbezirk Gizella és társulata vendégjátéka) (1/8).
ANDRÁSSY UTI SZÍNHÁZ: *Katalin; Egy éj az Aranybogarban, Krumpelkapdás; A krakéler, Ilsoyay, Kökény, Vaszary, Békeff, Boross, Radó és Fekete magánzáma* (1/9).
ROYAL ORFEUM: A Terézkerületi Színpad vendégjátéka. *Anonymus; Vihar a Balatonon; Ez nem egy revü* (1/9).
PAPAGÁJ kezdete 11 órakor.
KIS KOMÉDIA: *Die Klabriasparchie* (8).
BEKETOW CIRKUSZ: Naponta este 1/8 órakor és minden esütőtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután 4 órakor különlegességi előadás. Telefon: L. 919-35.

**** A negyedik Thais.** Az Operaházban lehetőleg még az idei szezonban ismét felújítják a *Thais* című operát, amelynek címszerepét ezúttal *Relle Gabriella* fogja énekelni. A dabuú budapesti pályafutása alatt *Relle* lesz a negyedik *Thais*; először *Adler Adalina* énekelte, azután *Walther Rózi*, a *Thais*ban vendégszerepelt Budapesten *Jeritza Mária* is, most *Relle Gabriella* az utód.

**** Az Úr Szent Napját Megtartó Társulat.** Nagy riadalom van Angliában, mert a londoni színházak körül arról beszélnek, hogy a jövőben vasárnap is tartanak előadásokat. Gyorsan megalakult *Az Úr Szent Napját Megtartó Társulat*, amely a legszélesebb körű harcot fogja megindítani ez ellen az eretnek szándék ellen. Jövő vasárnap több mint ezer templomban fognak a lelkesek a színházak terve ellen prédikálni.

**** Flesch Károly nem német, hanem magyar művész.** Kaptuk és adjuk a következő sorokat: Igen tisztelt Úram! A budapesti sajtó az utolsó filharmoniai hangversenyéről szóló beszámolóiban feltűnt, hogy több helyen német művészek regisztráltak. Ezzel szemben le kell szögezni, hogy Magyarországon Mosonban születtem és hogy már dedapám is magyar ember volt és én is utolsó lehelletemig magyar maradok. Igaz ugyan, hogy már 10 éves koromban külföldre kerültem, beutaztam az egész világot, most felváltva Berlinben és Filadelfiában lakom, de a szívem mindig magyar maradt és különösen most, a lenzártatás e nehéz korszakában, híven és büszkén magyar-nak vallom magam. Fogadja mély tiszteletem kifejezését, mellyel maradtam *Flesch Károly*.

7-szeregy héten

»Az alvó férj«

a

Vigszínházban

Pataky Kálmán és Székely Mihály hat évre Bécsbe szerződtek

Hogyan szerződtette Schalk Ferenc az Operaház két tagját?

— Az Est tudósítójától —

Ugyanakkor, amikor a Magyar kir. Operaház igazgatója Budapesten majdnem éjjel-nappal tárgyal a szerződésekről, ugyanakkor, amikor az a tény, hogy az elsődrendű énekesek nagyrésze még mindig nem írta alá a szerződését, nincs teljesen reudben a zenekar sem, szinte meglepően, de nem vártlanul hatott az a hír, hogy

Schalk Ferenc, a bécsi Staatsoper igazgatója, szerződtette az Operaház két tehetséges fiatal tagját.

Tegnap szombat már megírta *Az Est*, hogy *Schalk* már meghallgatott néhány énekest, akik közül *Székely Mihály* éppen abban az időben tartózkodott Bécsben.

Hogy hogyan történtek ezek a szerződtetések, hogyan vesztette el az Operaház két leghasználhatóbb tagját, arról a következőképpen számolhatunk be:

Schalk Ferenc akcióba lépése nem ennél a két fiatal énekesnél kezdődött. Már husvét előtt, amikor Budapesten dirigált, felkereste egy fiatal tenoristát, akit *Winkovich*-nak hívnak és arra kérte, hallgassa meg, miután itt az Operaháznál elutasították próbaéneklési kérelmét. *Schalk* Ferenc azt a választ adta, hogy szívesen meghallgat mindenkit, aki hozzá jön, utiköltiséget adott a fiatal tenoristának és magához hívatta Bécsbe. *Winkovich* fel is utazott, próbát énekel, azonban *Schalk* még nem szerződtette.

Ekkor már nyilvánvaló volt az, hogy az operaházi énekesek elégedetlenek a felajánlott szerződésekkel és a tárgyalások folyamán *Székely Mihály* kijelentette az Operaház igazgatójának, hogy feltételeit nem fogadhatja el, inkább külföldre szerződik. Azt hitték, hogy ez fenyegetés, nem tudták azonban, mert nem tudhatták, hogy *Székely Mihály* birtokában van *Schalk* Ferenc egy kijelentésének, amelyet tavaly tett a Staatsoper igazgatója, hogy a fiatal énekest használhatónak tartja és alkalomadtán szerződtetni is fogja. *Az Est* nyomán került azután nyilvánosságra, hogy *Székely Mihály* Bécsben próbát énekel és tárgyal *Schalk*kal s ugyanebben az időben volt fenn Bécsben *Pataky Kálmán* is, aki bár már aláírta az Operaházhoz kötött szerződését, mégis tárgyalni kezdett *Schalk* igazgatóval.

A két fiatal énekest szívesen fo-

**** Tapolczay Gyulát szerződteti a Nemzeti Színház.** Tegnap este a *Velencei kalmár*-ban »Tapi bácsi« fia, *Tapolczay Gyula* játszotta *Lancelot* Gobbot. Mint a Nemzeti Színházból értesülünk, a fiatal színészt a jövő szezontól kezdve tagjai sorába szerződteti a színház.

**** Karsavina revüben.** A *Porte-Saint-Martin* igazgatója a napokban Londonban járt és ott leszerződtette színházához *Karsavina* asszonyt, a híres orosz táncosnőt, egy legközelebb bemutatandó revühöz, amelyet három igen jónévi francia szerző írt, *Maurice Donnay*, *Henri Duperrais* és *Reynaldo Hahn*. A revübemutató még ebben a szezonban lesz.

**** Korngold — operett író.** *Erich Korngold* bécsi zeneszerző most elhatározta, hogy operettet ír. Már hozzá is fogott az operett elkészítéséhez, amelynek librettóját a *Három a kislány* szövegének szerzői: *Willner* és *Reichert* írták. Az operett valószínűleg a jövő szezontól fog az egyik berlini színházban színpadra lépni.

agdták Bécsben. Tegnapelőtt egy bizottság előtt próbát énekeltek a Staatsoperben. Ez a próbaéneklés délelőtt volt, délután már újra magához kérte őket *Schalk* igazgató és

az osztrák kultuszminisztérium megbízottjának jelenlétében közölte velük, hogy a Staatsoper szerződtetni fogja mindkettőjüket.

Ott volt a szerződési blanketta és a két énekes rögtön alá is írta. A következőképpen: *Pataky Kálmán* szeptembertől kezdve tagja a bécsi Staatsopernek,

egyhónapi 40 millió gázzal. A szerződés hat esztendőre szól és ki van kötve, hogy hat év alatt a 40 millió havi gázi 80 millióig emelkedik.

Ugyancsak megállapodtak abban is, hogy a Staatsoper kifizeti *Pataky* kötbérét, amelyet a pesti szerződés felbomlása miatt kell letenni. *Székely Mihály* a jövő szezontól kezdve tagja a bécsi állami operaháznak,

havonta 24 millió koronát kap. Szerződése szintén hat évre szól olyanformán, hogy hat év alatt a fizetése 60 millióig fog emelkedni.

Pataky Kálmán azért szerződtette *Schalk* Ferenc, mert *Grosavescu* Traján, a Staatsoper tenoristája az idén megválik Bécsből és *Milánóba* megy. *Székely Mihály* pedig *Mayr* Richardot fogja helyettesíteni, aki a jövő szezontól kezdve nem énekel már a bécsi Staatsoperben. *Pataky Kálmán* fiatal tenorista, néhány évvel ezelőtt különböző mestereknél tanult és melegsengésű lírai tenorjával egyike volt az Operaház leghasználhatóbb tagjainak.

Székely Mihály egészen fiatal, mindössze 25 éves, *László Gézá*nál, *Németh Mária* mesterénél tanult együtt,

*Németh Mária*val egyidőben lépett fel először az Operaházban

és vele együtt szerződtette báró *Wlassics* Gyula, az Operaház akkori főigazgatója.

Budapesten feltűnést keltett a két fiatal énekes karrierje. Az Operaházban élénken pertraktáltak a hírt és egyébről sem beszéltek, mint *Székely Mihály* és *Pataky Kálmán* váratlan szerződtetéséről.

ba mentem, mint repdesen a legolcsóbb helyre, a 15.000 koronásra kértem jegyet. Amikor fizetnem kellett, egy nem várt meglepetés ért, annak a jegynek árát felemelték ugyanis néhány napja 25.000 koronára. Egyedül ezt a legolcsóbb helyet, amelynek csekély árát is csak úgy tudom én és társaim megfizetni, ha lemondok a vacsoráról. Tiszteelő hívük, egy diák.

**** Werbezirk.** Ott sűrű-forogez a természetes asszonyság a színpadon. Igazgató, rendező, kellekes és fő-

Werbezirk Gizella

szereplő egy személyben. Utasításokat ad, hogyan rendezzék el a színpadot, reklamál egy korsót meg egy csészt, úgy vezényel, mint egy katonatiszt a szízbáda előtt. Felvonás közben beszélgetünk vele. Most már itt van napok óta. Nagy közönség tapsol neki minden este. Mit szól hozzá?

— *Wunderbar!* Csodálatos! Én nem is tudok egyebet mondani erről a közönségről. Hallom és budapesti tartózkodásom alatt közelebbről láthatam, hogy itt bizony nem minden színháznak megy jól. És ugyanakkor én idejövök, viccelni és úgy látom, hogy megszerettek. Csodálatos!

— *Ich soll so leben,* — mondja nevetve. — *En úgy éljek!* — teszi hozzá magyarul.

Egyre azt hajtogatja, hogy milyen csodálatos a pesti közönség.

— Azt hiszem, hogy a *Huldában* tettem a legjobban, vagy másban? Én nem vehetem azt annyira észre, önök jobban meg tudják mondani. Alig tudok elszakadni Pesttől, pedig most mennem kell. *Prágában* fogunk játszani és azután jön a pihenés. Van egy *villám*, oda fogok visszavonulni és nem csinálok semmit. Szívesen gondolok majd Budapestre és még egyszer eljövök. *»Jó estét kívánok. Köszönöm szépen«* also *gema!* — szól és máz bemegy a színpadra.

SZÍNHÁZAK, KABAREK, VARIETÉK ÉS MOZIK KÖZLEMÉNYEI:

* »A királyné rózsája« a legjobb operett. A legjobb előadásban adják a Király Színházban.

Még 5 napig az áprilisi műsor a

Royal Orfeumban

Kedden premier!

Tel.: József 121-68. Kezdeté 1/9-Kor

Csókos asszony

ma és minden este

Hétfőn 50-edszer

Városi Színház

Mi kell a pestieknek? Pénz! Pénz! Pénz!

Hogyan szerezhet mindenki könnyen, erről tart ma páranul mulatságos, de egyben tanulságos előadást a gyönyörű **Dorothy MacKail**

A dollárhercegnő címszerepében

Hoot Gibson mint arizonai hős

A fekete sárkány főszerepében

Premier ma

Kamara Corvin Színház

1/6, 1/8, 1/10 1/7, 9 órakor

Jubiláris előadás a Vigszínházban.
Pénteken: Szemes Béla vígjátéka 25-öd-
ször. Minden este: »Az alvó férj.«

Csak egy hétig! Válogatott műsor az Andrassy úti Színházban! Péntektől egy héten át a szezon legnagyobb sikerű és legmulatságosabb darabjai kerülnek színpadra.

P. Márkus Emília a Magyar Színházban — vasárnap délután *A névtelen asszony*-ban, legjobb, leghatásosabb szerepében lép fel. Tarnay Ernő, Z. Molnár László, Réthey, Körmeny, László Lili, Abonyi Tivadar, Rubinyi együttese kitűnő. Rendkívül mérsékelt helyárak.

Ma, csütörtökön este »Csókos asszony« Városi Színház — Hegedüs Gyula, Somogyi Nusi, Honthy Hanna, Sziklay József, Kabos Gyula, Kompóthy, Horti.

Gisela Werbezirk utolsó fellépései a Fővárosi Operett Színházban. Csütörtökön: *Rosa Altschul*. — Pénteken: *Hulda Pessl in Venedig*. — Szombaton: *Epsteins Witwe*. — Vasárnap: *Rosa Altschul*. — Rendes helyárak.

A Városi Színház olesó helyárú, népszerű opera-előadásai. Vasárnap, április 18-án délután három órakor *A szevillai borbély* kerül színpadra kitűnő előadásban. Főszereplők: *Makai Mata, Somló József, Csóka Béla, Pajor Ödön, Lakatos Sándor. A helyárak mérsékelték.*

Titkos és Törzs a nézőtérben. Minden mértéket meghaladó arányban bontakozik ki a »Párizsi kirakats« sikere a Magyar Színházban. Ma már meg lehet állapítani, hogy a »Párizsi kirakats« a legnagyobb és a legerősebb operettsiker lett. A legutóbbi előadás tizenháromszor kellett megismételni az »Angyalom...« című nézőtéri kuplét és Titkos Ilonát és Törzs Jenőt valóságos ünnepezték, amikor ezt a bűbajos nézőtéri slágert énekeltek és játszották, tele ötlettel, frissességgel és vidámsággal. De hasonló nagy sikere volt Csontos Gyula márkijának, amely teljes erővel revelálja ennek a nagy művésznőnek kómikái zsenijét. Eppen úgy, mint Gombaszögi Ella, Dénes, Z. Molnár remek operettgyűjtésének és a gyermek Eggert Mártának a »Párizsi kirakats« bűbajos kis énekesnőjének.

A meyeri megnyitó lóverseny

Mit szól hozzá! és Elopement együtt ugorják a sövényt

Az »Ezüstlakodalom« mérsékelt helyárakkal. Vasárnap délután a Vigszínházban a játérend egyik legszebb műve, az *Ezüstlakodalom* kerül színpadra mérsékelt helyárakkal.

KABARE

»Mi lenne, ha győztünk volna?« Ez a kérdés a háború óta sokszor foglalkoztatta már a legkomolyabb politikai gondolkozókat is. Kétségtelen, hogy az eddigi események másképp alakultak volna, ha mi győztünk. A komor-kodó filozófiának nem szabad ezzel a kérdéssel foglalkoznia, a szatírának azonban ide is szabad bejárata van. Nagy Endre a Royal Orfeum következő műsorában a fenti címen hallatlanul mulatságos helyzeteket állít a publikum elé. A premier kedden, április 20-án lesz, addig a nagyszerű áprilisi műsor kerül bemutatásra.

HANGVERSENY, ELŐADÁS

Helge Lindberg Bach-Händel-estje április 27-én. Műsoron a Kreuzstabskantate is. (Fodor.)

Bousquet-Schenk Rita operacéknőben közönségünk a külföld egyik kitűnő művésznőjét fogja megismerni. Ária- és dalestje, amelyen *Danokos László* zongoraművész működik közre, április 24-én lesz. A nagykvalitású művésznő hangversenye iránt feltűnő nagy az érdeklődés. (Harmonia.)

Ivögün Mária Budapesten. Április 30-ika nevezetes dátuma hangversenyszékhelyünknek. Ezen a napon adja *Ivögün Mária*, a jelenkor legnagyobb koloratúrekesnője II. ária- és dalestjét, mely oly nagy szenzációt kelt, hogy rövid időn belül jegy nem lesz kapható. (Harmonia.)

Furtwängler Wilhelm a Berliner Philharmonisches Orchesterrel május 11-én és 12-én adja két estjét. (Harmonia.)

MOZI

Schellenberg testvérek. (Bernhardt Kellermann maga írta filmre új regényét. *Conrad Veidt* életének legnagyobb alakítása. *Lil Dagover* és *Liane Hayd* a női főszereplők. *Karl Grune* mesteri rendezése. *Stephanides* Károly művészi zenekísérete. *Vadvilág Afrikában* — expedíciós filmsoda. *Az UFA filmszínház* holnapi, pénteki premierje.) Ahol olyan nagy művész, a tollnak a fantáziának és a költészetnek olyan mestere, mint Bernhardt Kellermann szólal meg, ott meddő kísérlet dícsérettel és a reklám bármilyen színes szótárával méltányolni a produkciót. Az *Alagút* szerzőjének legújabb műve, a *Schellenberg testvérek*, mely film alakjában még plasztikusabb, mint maga a regény. Bernhardt Kellermann saját felügyelete és ellenőrzése mellett készült el az UFA Filmszínház holnapi premierjének művészi eseménye. Ő ragaszkodott ahhoz, hogy a két Schellenberg fivért a legnagyobb skálájú színész, *Conrad Veidt* alakítsa. Várakozásaiban nem esalódott, mert *Veidt*, ez az originális művész még az ő nagy sikereiben gazdag pályájának is legfényesebb dinalatát aratja a kettős szerepben. A női főszerepek nem kisebb filmmagasságok kezében vannak, mint a esodaszép *Lil Dagover* és a bájós *Liane Hayd*.

Az UFA Filmszínház bizalommal bocsátja a legkényesebb ízlésű közönség ítélete alá is a *Schellenberg testvérek* című filmet.

Stephanides Károly Magyarországon elsőként és elsőnek, csaknem egészen eredeti kísérőzenét szerzett ehhez a film-

hez. A főszereplők jelleméhez és életvonalához simuló karaktermotívumok, aláfestő témák emelik a jelenetek hangulatát.

Ehhez a filmremekhez egy nívóban és intelligenciában méltó kísérő műsört ad az UFA, a *Vadvilág Afrikában* című filmsodát, melyhez épűgy, mint nemrég a nagyszerű délamerikai filmben, vadászatok, buja vidékek és exotikus állatok felejthetetlenül színes raja vonul el szemünk előtt.

A MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZAK MAI MŰSORA. ANDRÁSSY UTI MOZGÓ (Csengery u. 39. Andrassy út sarak): *Aranyláz* (tragikomédia, 10 felvonásban, Charlie Chaplin) — *Váljunk el* (vígjáték 8 felv., fős. Adolph Menjou és Betti Bronson). (5 órától folyt.)

ASTOR MOZGÓSZÍNHÁZ (Akácfa u. 4. Rákóczi út sarkán, a Nemzeti Színházzal szemben. Telefon: József 78-03): *H. Bettauer* legismertebb regénye, az *Asszonyfaló* (tragikomédia, 9 felv., fős. Henny Porten) — *Sally* (Newyorkban 1500 előadást elért operett filmen, 8 felv., fős. Colleen Moore) — *Hiradó*. (Előadások 5, 7/8, 9/10-kor). — **BODOGRAPH MOZGÓ** (József körút 63. Telefon: J. 84-76): Három sláger. Tom Mix: *A vadnyugati karnevál* (cowboy-történet 7 felv.) — Harry Liedtke: *A gyönyörű lovas* (színjáték 6 felv.) — *No ne iszéljen, doktor úr* (francia vígj., 6 felv.) (Előadások folyt.) — **CAPITOL** (Filmpalota, keleti pályaudvar mellett. Tel.: J. 43-37): *Lázadás az Ördög-szigeten* (Harc a nőért, 8 felv., fős. Corinne Griffith) — *Ha nagy leszél!*... (életkép 8 felv., fős. Colleen Moore). (Előadások kezdete 5, 7, 9). — **CORSO MOZI** (Váci uca 9. Telefon: 63-99): *A fattyú* (Urville »Transatlantice« című regénye filmen, 8 felv., fős. Maria Jakobini) — *A nábob kincse* (Négyek jele, Conan Doyle detektívregénye, 7 felv.) (Kezdeté 4, 6, 8, 10). — **CORVIN SZÍNHÁZ** (Tel.: József 89-88 és József 95-84): *A dollárhercegnő* (egymillió dollár és egy szerencsés fruska története, 10 felv., fős. Dorothy Mackail) — *A fekete sárkány* (arizonai történet, 6 felv., fős. Hoot Gibson). (Előadások kezdete 7/7, 9). — **DIANA MOZGÓ** (Visegrádi uca 11/a): *A kísértet* (dráma 6 felv., fős. Otto Gebühr és Jenny Hasselquist) — *Ossi Karriérje* (vígjáték, 8 felv., fős. Ossi Oswalda) — *Hiradó*. (5, 7, 9/10-kor). — **ELDORÁDO MOZI** (Népszínház uca 31. Telefon: József 31-71): *Az erő és szépség útja* (7 fejezetben, 50 női szépség, 50 művész, 100 sportember és 50 közéleti nagyság szereplésével) — *A vadászó* (Izgalmas kaland 7 fejezetben, fős. Carl de Vogt és Helga Thomas) — *Angol és UFA Hiradók*. (5, 7/8, 9/10). — **ELIT-MOZGÓ** (Vigszínház mellett): *Sally* (vígjáték, 9 felv., fős. Colleen Moore) — *Örök tűz, örök harc* (dráma 8 felv., fős. Alice Terry, rendezte Rex Ingram). (Előadások 5, 7/8, 9/10). — **KAMARA** (J. 140-27): *A dollárhercegnő* (egymillió dollár és egy szerencsés fruska története, 10 felv., fős. Dorothy Mackail) — *A fekete sárkány* (arizonai történet 6 felv., fős. Hoot Gibson). (Előadások 5/6, 7/8, 9/10). — **MOZGÓKÉP-OTTHON** (Telefon: Lipót 982-82): *Lázadás az Ördög-szigeten*

(Harc a nőért, 8 felv., fős. Corinne Griffith) — *Ha nagy leszél!*... (életkép 8 felv., fős. Colleen Moore). (Előadások kezdete 4, 6, 8, 10 órkaor). — **NYUGAT-MOZGÓ** (Telefon: 71-62): *A gyilkos arany* (Frank Norris világhírű regénye, 10 felv., rendezte Erich von Stroheim) — *Asszonyfaló* (Hugo Bettauer legnépszerűbb regénye, 9 felv., főszerepben Henny Porten). (Előadások 5/4, 5/6, 7/8, 9/10-kor). — **ODEON-MOZGÓ** (VII., Rottenbiller u. 37/b. J. 2-63): *Vadnyugati karnevál* (Tom Mix) — *Komédiás leány* — *A füllentés bajnoka* — *Biberó mint torcador* — *Hiradó*. (5, 7/8, 9/10 órkaor). — **OLYMPIA** (Erzsébet körút 26. Tel.: József 129-47): *A vadászó* (érdekfeszítő dráma 6 felv.) — *Az erő és szépség útja* (6 fejezetet a modern testápolás köréből). (Előadások 4, 6, 8, 10-kor). — **OMNIA** (József körút 31. Telefon: J. 1-25): *A fattyú* (Urville »Transatlantice« című regénye filmen, 8 felv., fős. Maria Jakobini) — *A nábob kincse* (Négyek jele, Conan Doyle detektívregénye, 7 felv.) (Kezdeté 5, 7, 9). — **ORIENT-MOZGÓ** (VI., Izabella uca 65. Telefon: 150-87): *Hazudik a muzikaszó* — *Liftboy mint Jockei* — *Hiradó*. (Előadások kezdete 5, 7, 9/10-kor). — **ORION SZÍNHÁZ** (Eskü út 1. Tel.: József 150-01): *Lázadás az Ördög-szigeten* (Harc a nőért, 8 felv., fős. Corinne Griffith) — *Ha nagy leszél!*... (életkép, 8 felv., fős. Colleen Moore) — *Gaumont Hiradó*. (5/6, 7/8, 9/10). — **PALACE FILMSZÍNHÁZ** (a Newyork-palotával szemben. Telefon: József 65-23): *Az elcsereült menyasszony* (komplikált szerelmi bonyodalom 8 fejezetben, fős. Dionira Jakobini) — *Bizd az asszonyra!* (7 felv., fős. Catharina Macdonald). (5, 7/8, 9/10-kor). — **ROYAL-APOLLÓ** (Erzsébet körút. Tel.: József 118-94): *A fattyú* (dráma, 8 felv., fős. Maria Jakobini, Erich Kaiser, Titz és Mary Kid) — *A nábob kincse* (Négyek jele, Conan Doyle világhírű Sherlock Holmes regénye, 7 felv., fős. Isabel Elson, Normann Page, Frederik Rogmann). (Előadások kezdete 5/6, 7/8, 9/10 órkaor). — **TIVOLI MOZGÓ** (Nagymező uca): *Az örvény* (egy asszony tragédiája, fős. Beregi Oszkár, Max Landa, Erika Glalier és Koór Ida) — *Bizd az asszonyra!* (regény az asszonyi hűségéről, 6 felv., fős. Catharina Macdonald). (Előadások kezdete 5, 7/8, 9/10-kor). — **TURÁN-MOZGÓ** (Nagymező és Mozsár uca sarak. Tel.: 64-20): *A 13-as bércs* (dráma 8 felv., rendezte Kertész Mihály, fős. Lili Damita) — *Le az árccal* (kalandos történet, 7 felv., fős. Antonio Moreno). (5, 7/8, 9/10-kor). — **UFA FILMSZÍNHÁZ** (Teréz körút 60. Tel.: Lipót 921-32 és Lipót 921-33): *Hiradó* — *Tinta Matyi kalandjai* — *A vadászó* (vadász-történet a tiroli hegyekből, 5 felv., fős. Carl de Vogt és Helga Thomas) — *Páratlan film-érdeklőség: Erő és szépség* és az emberi test művészetének diadala, 100 sportember, 50 művész és 50 világhíres közéleti nagyság. A zenekart vezényli: Stephanides Károly zeneigazgató. (Előadások kezdete 5, 7/8 és 9/10 órkaor). — **URANIA** (Telefon: József 121-35): *Lázadás az Ördög-szigeten* (Harc a nőért, 8 felv., fős. Corinne Griffith) — *Ha nagy leszél!*... (életkép, 8 felv., fős. Colleen Moore). (5, 7/8, 9/10). — **VESTA-MOZGÓ** (Erzsébet körút 33. Telefon: J. 26-39): Harry Piel: *Kaland az éjjeli expresszen* (10 felv.) — *Buster Keaton: Lakást keresek* (burleszk-szenzáció, 6 felv.) (Előadások 5/4-től folytatódások).

PALACE SZÍNHÁZ
Az elcsereült menyasszony
Komplikált szerelmi bonyodalom 8 fejezetben.
Főszereplők: **Dionira Jakobini, Paul Heidemann, Uschi Eleot, Bruno Kastner**
Bizd az asszonyra!
A First National Pictures újonsága 7 felvonásban.
Főszereplő: **Catharina Macdonald**
Hiradók

Ma premier
Royal-Apolló, Omnia és Corso
nemzetközi attrakciós műsora:
Conan Doyle
világhírű regénye
Anábob kincse
(A négyek jele - Sherlock Holmes legizgalmasabb kalandja)
A fattyú
Dráma 8 felvonásban.
A főszerepben
Maria Jacobini
a legszebb olasz filmpalotadonna

Beregi Oszkár
mától kezdve a
Tivoliban
lép fel

JOGI ÜGYVÉDI
vizsgáljára garanciával előkészített nyomtatott jegyzeti alapján a 20 éve fennálló **Fonetikus Jogi Szeminárium**, Budapest, VII., Dohány uca 88. szán

Borzalmas ez a fogfájás!
Nyhülést hoznak **Bayer Aspirin** tablettái.
Ügyeljünk a zöld papírszállagra!

Az utódállamok gazdaság-politikájáról és azokról, akiknek pénzre volna szükségük

Irta: dr. Vadnai Béla

Schuster Vencel, Cseh-Szlovákia volt miniszterének a minap Budapestben tett kijelentései azért igen érdekesek, mert nagyon valószínű, hogy azok a prágai kormány előzetes hozzájárulásával hangzottak el.

Mindenestre köszönjük a beösmérést s szívesen vesszük tudomásul az utódállamok ráeszmélését arra, hogy 6 esztendőn keresztül ok-talan és céltalan gazdasági politikát folytattak, amelynek elsősorban azok adták meg az árát, akik ösztönös nemzetiségi szempontokért állandóan elhessegették maguktól a józanságot.

Persze, hogy a politika az oka mindennek s

csak természetes, hogy a népek kínos vergődése nem volt fontos a dicső honalapítóknak, akik a legsemélyesebb szempontjaik mellett, főleg a törté-ria számára dolgoztak.

Most, hogy az emlegetett hat évvel együtt a mámor is elmúlt, végre lassan felocsúdnak a vezet-tek is, magukhoz térnek az elfo-gultak és kinyilatkoztatják, hogy tévedtek, hogy rosszul cselekedtek, s hogy ezután majd csak az orsz-ág érdekei számítanak.

Hogy valóban így lesz-e? Egy-előre a tények egészen mást mu-tatnak. Ausztria állattenyésztői miután az érdekelt kormányok már aláírták a hosszú tárgyalások után megkötött szerződést, most a ratifikálás ellen próbálnak propa-gandát csinálni.

Csehország pedig dacára an-nak, hogy a legfőbb élelmicik-ken behozatalra szorul, tovább is igyekszik magát mezőgaz-dasági állammaként feltüntetni s a valóságban halogatja az agr-árállamokkal a szerződés meg-kötését, dacára annak, hogy ezek az országok, mint ipari államnak kitűnő piacot bizto-sítanának a számára.

Egészen komolytalan politikai okokból húzódik a német-francia, a német-olasz szerződés is. Így persze nem szülehetnek meg azok a megállapodások, ame-lyek az egyetemes nagy érdekeket volnának hivatva szolgálni.

És amelyek az európai gazda-sági konszolidációnak vethet-nék meg alapjait.

Lehet, hogy Schuster minisz-ter úr Budapestben való feltűnését rövidesen követni fogja a tiszta ész elhatározása és cselekedete. Lehet, hogy Cseh-Szlovákia a kö-zeljövőben azzal kívánja önmaga életét elviselhetővé tenni, hogy a közép-európai vámunió létrehozá-sában szándékszik mértékadó sze-repet vállalni. Ha ezzel az érdekelt országok boldogulását akarja szol-gálni — legyen.

A magunk részéről csak az a fontos, hogy szűnjön meg a harag, a gyűlölet, s az ellensé-geskedés.

Ne veszekedjünk és ne vitákoz-tunk.

Cseréljük ki a fölösleges por-tékáinkat s örüljünk, ha a má-siknak, a szomszédban jól megy, mert akkor emelhetjük a saját produktívitásunkat, s fokozhatjuk jóvedelmünket.

Ha ezt akarta tőlünk a megha-talmazott miniszter úr, úgy dolgát dicséretremélően elvégezte.

Addig is azonban, amíg végleg eldül, hogy a nagy európai pár-viadalban még minő borzalmak árán fog visszaállni a status ante puo, jó lesz ha itt a magunk meg-tépzott portáján is résen leszünk,

nehogy a vihar túlságosan meg-cibálja a fáradt magyart.

Megint a hitellel van a legtöbb baj.

Elfogyott, nincsen, kiapadtak a források. A falusi paraszt csak-úgy, mint a százholdas gazda, hiába járja a dologra kedvező ta-vaszi napon a városok bankjait, a váltója nem kell senkinek. Már érik a termése, még csak néhány millióra volna szüksége, hogy da-lolva arassa le munkája gyümöl-csét, kéri, könyörög az urakhoz, már a kamatra se néz, de a vas-zekrények csak nem nyílnak meg előtte. Csúnya világ ez így, amik-or a becsületes munkásember gondját nem törli le senki sem.

Bizony itt a konstrukcióban van a hiba.

A hosszú lejáratú kölcsönök engedélyezése és szerzése mel-lett sürgősen gondoskodni kel-lene arról is, hogy a mezőgaz-daság rövidebb lejáratú hitel-szükséglete is feltétlenül kielé-gítést nyerjen.

A Nemzeti Bank statútuma ismeri az úgynevezett 6 hónapra kiállí-tott gazdaváltót.

A 6 hónapot fel kellene emelni 9-re s tenni kéne róla, hogy az ilyen természetű jó váltók min-den fennakadás nélkül olesó pénzen elhelyezhetők legyenek.

Bár ez a megoldási lehetőség szo-katlan a jegybankok tradicionális történetében, mégis a mi egészen speciális viszonyaink között any-nyira indokolt, hogy előbb-utóbb úgy is meg kell valósítani.

Ugyancsak igen sürgősen gon-doskodni kell a magyar keres-kelem bankári szolgálatának ellátásáról.

Ez az igen hasznos, s az ország fentartása szempontjából abszolút nélkülözhetetlen társadalmi osztály a kisbankok elhullásával teljesen elvesztette a maga pénzforszáit. Tessék alaposan széjjelézni, ki az, aki ma a kiskereskedelem szá-mára megnyitja trezorjait. Az a pár tőkeeros pénzügyes, amely a nemzetközi viszonylatokban is jól ismert néhány nagy cégen már el-vesztett egy vagyont, de hogy is hajlanló leereszkedni az uccáról betért boltoshoz, aki pedig mindig hiteltől élt meg.

Amíg a kis- és középbankok po-sszibilisak voltak, addig nem kellett bajról beszélni.

Mindegyiknek meg volt a maga helye, ahol ismertek és kiszolgál-ták. Ezeket a pénzügyeseket azon-ban már régen elkapták a kerék, — üzletfeleik pedig céltalanul balla-gnak a nirvána felé. Hát ezeket az embereket meg kell állítani a bi-zonytalanság útján és vissza kell vezetni oda, ahol a helyük van, ahol szükség van rájuk, ahol nél-külözhetetlenek a gazdasági élet-ben.

A három-négy vezető pénzügy-észetre hárul a feladat, ezt a problémát sürgősen megoldani és gondoskodni arról, hogy a hitelegyletekbe tömörített ke-reskedők jogos pénzügyesülete fedezhető legyen.

Ezidőszerint a német és a svájci pénzügyesek bőven kínálják Bu-dapestnek a tőlünk kívándorolt tőkét, talán mégis lehetne ezek-ből valamit itthon is felhasználni!

Galgóczy magánintézmény

Bpest, Mária Terézia tér 3. Előkészít magánvizságra, érettségire, Tisztviselőknak kedvezményes részletfizetést.

A cseh fasiszta vezére Olaszországba utazik

Stribny volt hadügyminiszter zászlóbontása nagy felháborodást keltett

Prága, április 15

(Az Est tudósítójának telefonjelentése)

Stribny volt hadügyminisz-ter, a cseh nemzeti szocialisták pártjának elnöke, két nappal ezelőtt kibontotta a fasiz-mus zászlaját, mert abban bi-zott, hogy eddigi párthívei töme-gesen fogják követni, de csalat-kozott.

A nemzeti szocialisták többsége felvanbőszül

ve a vezér ellen és Stri-brny jónak tartotta leg-alább egyelőre megfúj-ni a takarodót.

Lapjában ma bejelenti, hogy or-vosi tanácsra Olaszor-szágba utazik, mert szív-baja elfajult s hosszú ideig kénytelen lesz a politikai élettől távolmaradni. Általánosan beszé-lik, hogy Stribny betegség ürügye alatt Mussolini-hez utazik.

Óránként huszonöt embert öl meg Amerikában az automobil

Harc a gondatlanság ellen, halálfejes borzalmakkal

Newyork, április 15

(Az Est rendes tudósítójától)

Az automobilok elszaporodása új, ismeretlen forgalmi problémákat te-remtett az egész világon. Amikor Né-záreth uccán törökül, zsidóul és angol-ul irt figyelmeztetőláblak maximál-ják az autók sebességét és forgalmi rendőrök cirkálnak a szentföld ország-utain, nem lehet érdektelen, hogy Ame-rikában, ahol statisztikai kimutatások szerint

minden órában huszonöt embert gyilkol és közel nyolcszáz embert sebesít meg többé-kevésbé súlyosan az automobil,

ahol tehát a forgalmi probléma a leg-akutabb az egész földkerekségen, hiva-talosan milyen politikát láttak szüksé-gesnek ezek ellen a döbbenetes adatok ellen, amelyek joggal tűnhetnek fel valóságos nemzeti veszedelem gyanánt. A statisztikusok ugyanis, akik Ame-rikában mindenre rávetik magukat és feldolgoznak mindent a legapróléko-sabb részletekig, nemcsak azt számíto-ták ki, hogy tizennyolemillió amerikai teher- és személyautó közül 18.000, te-hát minden ezredik megöl egy évben egy embert, hanem, konzervatíván 4000 dollárra becsülve egy emberéletet, tö-késítették a 18.000 hullát és az ered-mény gyanánt jelentkező 72.000.000 dol-lárt 6 százalékkal kamatoztatva meg-állapították, hogy

több mint 1.200.000.000 dollár veszte-séget okoznak évente a nemzeti embervagyokban az amerikai auto-mobilok.

Az ijesztő adatok természetes követ-kezménye gyanánt a balesetek reduká-lásának problémájával Amerikának minden nagy városa foglalkozik, sőt évről-évre országos biztonsági konfe-rencia is szokott összejúlni Washing-tonban a belügyminiszter elnöklete alatt. A balesetek túlnyomó részének gondat-lanság a forrása úgy az autózók, mint a közönség részéről. Ez ellen a gondat-lanság ellen kellett tehát elsősorban felvenni a harcot. Hogy hogyan vet-ték fel, abban nagyon sok tipikusan amerikai ötlel nyilatkozik meg. St. Louisban például a minap avattak fel a város szívében egy emlékművet, amelyet harminckét haláragasztott gyermeknek emeltek ezzel a felírással: »A gondatlanság és könnyelműség o-ltárán feláldozott gyermekek emlé-kére.«

Newyorkban a Fifth Avenue és a 12. ucca sarkán, amely a világ egyik leg-forgalmasabb pontja és negyedóra alatt ezer automobil áthaladásának színhel-ye, a forgalmi toronyból egy

halálfe mutató csontos ujjával a já-rókelőkre

ezzel az ijesztő felírással: »Enyém vagy, gondatlan járókelő!« Egy nagy nyugati városban még ijesztőbb módszerek folyomottak. Egy

ember-Mefisztó járja az uccákat: egyik kezében falábat, a másikban lüvegsemeget tart,

megállítja a kellelénél gyorsabban ha-ladó automobiloikat, leekét ad a gyors-hajtás veszélyeiből és felkínálja falábat és lüvegsemeget a sofőr ép lábá és ép szeme helyébe.

Az autóbalesetek azonban nem kizá-rólag a nagy városok uccáin értek el-tűrhetetlen méreteket. Az országuta-kon nagyon sok a halálkanyarodás. Az ohioi McGonigal mellett Donahay kormányzó tizenny négy fehérre festett hatalmas fakeresztet állítottatott egy ilyen veszedelmes ponton. Mindegyik kereszt egy gondatlan autózó halálát jelenti. Vannak vasuti átjárók, ahol

figyelmeztető póznára emelték az összezúzott, vonattól elütött auto-mobilt.

Newyorkban is van egy ilyen rémes memento a Bronxban és a legutóbbi balesetellenes napon Washingtonban rendezett felvonuláson alapzabba emeltek és kerckekre raktak két egy-másba futott, pusztulásban összeforrt automobil és így történt felírással végigvonultatták a főváros uccáin, hogy szemléltető képet adjanak arról, milyen könnyen oltathatnak ki ember-életeket az összeütőközések.

Az elrettentés és borzalomkeltés da-cára évről-évre nő Amerikában a for-galmi balesetek száma. Ennek azonban elsősorban az autotulajdonosok számú-nak gyors szaporodása az oka.

Az elmúlt hat év alatt két és félsze-resére nőtt az autók száma, a bal-esetek azonban csak 80%-kal szapo-rodtak.

Amíg hat-hét évvel ezelőtt minden 27-századik automobil ölt, ma már csak minden ezredik olt ki emberéletet. Iszo-nyatos számot ad ki ez is, radikális csökkenésre még sincs sok remény. Fodor Nándor

Rádió-menetrend

Csütörtök, április 15.
d. u. 2 órától este 11 ó. 30 p.-ig

Középeurópai időszámítás szerint

2-00 London (363): Hangverseny. Róma (425): Zene.	7-15 Budapest (560): Dr. Hans Götting németnyelvű elő- adása, Gerhardt Hauptmann- und sein Werk.
3-00 Budapest (560): Hi- rek, közgazdaság. Zürich (515): Hangverseny.	7-30 Bern (435): Előadás. Róma (425): Hangverseny.
3-30 Prága (368): Hangverseny.	8-00 Elberfeld (259): Hangverseny. Dortmund (283): Enekkar. Lausanne (850): Harangjáték. Oslo (382): Hangverseny.
4-00 Lipese (452): Hangverseny. Bern (435): Zenekar. Münster (410): Operafantáziák. Bécs (531): Hangverseny.	8-15 Frankfurt (470): Bal de Soirée.
4-30 Budapest (560): Dr. Tóth Tibamér pápai kamarás, egyetemi tanár if- júsági előadása.	8-25 London (365): Haydn-est.
5-00 Budapest (560): Szerkesztői zene. Róma (425): Hangverseny.	8-30 Budapest (560): Weltmann Rózsa hegedűművész hangversenye, dr. Pogány Ferenc, az Operaház tagja és Schwab Miklós zongoraművész köz- reműködésével.
5-15 London (365): Zenekar.	9-00 Berlin (504-571): Kamarazene. Brüsszel (262): Hangverseny. Milánó (320): Zene. Oslo (382): Norvég népdalok.
5-35 Königsberg (463): Felolvasás néknek.	9-30 Toulouse (280): Varieté.
5-40 Hilversum (1050): Zenekar.	10-00 Budapest (560): Kamarazene. Barcelona (325): Enek. Párizs (458): Diszhangverseny.
6-00 Hamburg (392.5): Kabare. Párizs (2740): Hangverseny.	10-30 Luxemburg (1200): Hangverseny.
6-15 Königsberg (463): Vonóművés.	11-00 Brüsszel (262): Fololvasás.
6-30 Budapest (560): Szegei István iro- dalmi felolvasása. München (485): Lohengrin.	11-30 London (365): A Savor-szálló tánzenéje.
6-40 Dortmund (283): Hangverseny.	
7-00 Lipese (452): Salkverseny. Barcelona (32): Zene és ének. London (365): Tánzenéje.	

Rádiókönyvek és szaklapok nagy változatosságban kaphatók Az Est könyvosztályában, Erzsébet körút 18-20.

Ödön!
Jöjj azonnal ügyed rendezve
Bátyád Jenő

Utazók
akik egy fűvárosi szaklap terjesztésével külön keresetnek akarnak jutni,
jelentkezzenek a hó 16-án délután 4-6 óra között V. kerület, Sas uca 13. szám, I. em.

A kínai polgárháború új meglepetései

A kínai polgárháború majdnem naponta újabb események elé állítja a világot. Alig két esztendője még a Japán által támogatott Csang-Cso-Lin állott szemben az angol-amerikai barát Vu-Pei-Fuval. Később Feng, a keresztény tábornok, Vu-Pei-Fu egyik alvezére, elpártolva gazdájától, kezébe kerítette Pekinget és önállóította magát. Sokáig úgy látszott, hogy az orosz szovjet támogatásával Feng lesz a kínai marsallháború végleges győztese, de az ezidei tavasz meghozta az újabb meglepetést: a már halottnak mondott Csang-Cso-Lin kibékült Vu-Pei-Fuval és mindketten Peking ellen vonultak. A pekingi kormánycsapatok, a kuomintangok, erre a hírre felláztak Feng ellen és Feng egyik alvezére. — követve a példát, melyet vezére két év előtt adott — a pekingi csapatok élére állva, elűzte a Feng által kinevezett kormányzót és követeket küldött Vu-Pei-Fuhoz, azzal a felszólítással, hogy vonuljon be Pekingbe. Voltak, akik ezt az atolsó manővert Feng ügyes sakkjátszásának tartották: ha Vu-Pei-Fu egyedül volna be Pekingbe, úgy ez újabb ellentétet szíthatt volna közte és jelenlegi szövetségese, Csang-Cso-Lin között. Vu-Pei-Fu azonban, akinek a nép nem hiába adta a bölcs: melléknevet, visszautasította a felszólítást és csak Csang-Cso-Linnal hajlandó bevonulni Pekingbe, melyet egyelőre a szövetséges vezérek repülői bombáznak. H. I.

Hírek a bicsérdysták frontjairól

Államtitkár a Bicsérdysták Országos Egyesülete élén
Egy bicsérdysta meghalt a malacpörkölttől

— Az Est tudósítójától —
Jelentettük, hogy a soproni bicsérdysták vezetője husvét hétfőjén nagy előadást tartott a soproni Kaszinóban a Mester tanításairól. Az előadásra a budapesti bicsérdysták vezetőemberei is lerándultak Sopronba. Egy soproni újságíró az előadás utáni nap délutánján felkereste a bicsérdystákat, akik a délelőtti napfényben uszónadrágban fogadták az újságírót. A soproni bicsérdysták vezetője kijelentette, hogy ő látja vendégül a budapesti bicsérdystákat. A bicsérdysták Sopronban időző magyarországi vezetője kijelentette az újságírónak, hogy ha szó esik bicsérdyzmusról, rögtön Sopront vágják a fejükhöz. Azt is megemlítette, hogy legközelebb már beadják a Bicsérdysták Országos Egyesületének alapszabálytervezetét a belügyminisztériumba. Büszkén említette meg a főbicsérdysta, hogy

már 40 medikus tagja van. — A bicsérdysta hazája a nagyvilág. — mondotta ezután a mester tanítványa. — a bicsérdysta a világon mindenhol megél. (Könnyű neki, amikor nem eszik!) Ezután a soproni bicsérdysta-vezető jelentette ki, hogy a soproni bicsérdysták telepet akarnak létesíteni a Fertő tó vidékén.

amelynek gyönyörű alma- és cseresznyetermése van. Több bicsérdysta már ki is bérelt egy sereg csöszkunyhót. Leszögezte azonban a vezető soproni bicsérdysta, hogy a hagymát többre becsülik a cseresznyénél s a hagymához is vissza-visszatérnek cseresznyevés közben. Végül még azt említettük meg, hogy a soproni mézárások és hentesek komoly harcra készülnek a bicsérdysták ellen. Legalább is erre vall, hogy a bicsérdysták plakátját, amely egy újabb előadásukat hirdeti, a soproni henteslegények mind leszaggatták a házak faláról. Szabadka, április 15 (Az Est tudósítójától)

Még emlékeztet az eset, amely egy soproni bicsérdysta fiatalember halálával végződött: a napokban ez az eset majdnem hasonlóképpen megismétlődött itt Szabadkán is. A bicsérdyzmus Jugoszláviában már hosszabb idő óta tért

hódít. Egy szabadkai vasgyári munkás: Szekenderovics Vilmos, aki két év óta bicsérdysta és a nővényezés és koplalás tekintetében betartotta az előírt szabályokat,

két év után, az első húsétel elfogyasztásába belehalt. A fiatal, 20 éves Szekenderovics, aki hosszú ideig a szüleivel élt, a bicsérdyzmus miatt meghasonlott családjával. Az egyik szabadkai péknél külön sótalan kenyeret süttetett magának és külön kosztot főzetett egy másik bicsérdysta helyen. Hetekig, hónapokig járta a környékbeli falvakat, hogy Bicsérdy tanainak új híveket szerezzen.

Pár héttel ezelőtt megnősült Szekenderovics Vilmos bátyja. A lakodalomra meghívta az öccsét is, aki ott hosszas unszolásra megkóstolta az asztalon párolgó malacpörköltet. Úgy látszik izlett neki, mert többször vett belőle. Vasora után az ifjú Szekenderovics nagyon rosszul lett, görcsöket kapott. Három napig szenvedett, de azután újra evett húst és szalonát. Agynak esett és két heti szenvedés után a hét hétfőjén meghalt.

Valószínűleg Uray báró házvezetőnője a hegyközpályi gyilkosság áldozata

Nagyvárad, április 14 (Az Est tudósítójától)
A hegyközpályi titokzatos gyilkosság ügyében a nyomozóközegek határozottan megállapították, hogy a talált hulla nem azonos Mészáros Béni hegyőr feleségével, mint ahogy tegnap gondolták. A holttestet a mai napon exhumálják, hogy a beszerzett adatok és fényképek alapján állapítsák meg a személyazonosságát. Újabb nyomok is felbukkantak s — hír szerint — igen sok bizonyíték szól amellett, — és ezek szinte már megdönthetetleneknek látszanak — hogy a hegyközpályi hártárban talált női hulla csak Uray bárók miskolci házvezetőnője, Vascsán István sofőr felesége, Hammer Mici lehet. Szentmunka állítása szerint nem volt nap, hogy össze ne verkedtek volna Vascsán István és felesége. Ilyenkor kékvözd volt az asszony teste és több esetben a fogát is kiütötte a férje. Szombaton Vascsán István Nagyváradon volt és tanuk szerint azt mondta, hogy Magyarországra megy, de előbb még Püspökiben van egy kis elintézni valója. Az egyik tanu vallomása szerint Vascsán István születésénél, Szalonta környékén tartózkodik. A nyomozás most már ezt a momentumot igyekszik minél előbb tisztázni.

Chicago, április 14

Búza májusra	163.875	164
" júliusra	139.25	139
" szeptemberre	134.25	133.5
Tengeri májusra	73.75	73
" júliusra	77.375	77
" szeptemb.	79.75	79.5
Zab májusra	41.875	42
" júliusra	42.375	42.5
" szeptemberre	42.5	42.625
Rozs májusra	91.25	90.375
" júliusra	92.375	91.875
" szeptemberre	93.25	92

Newyorki gabonatözsde
Newyork, április 14

Búza őszi vörös	191.875	192
" kemény	187.875	188
Tengeri	85.75	85
Liszt sp. w. ol.	725-775	725-775

Az irányzat búzánál egyenletlen, rozsnál alig tartott, tengerinél nyugodt.

SPORT

Opata álma, a megfordult nap és a rendőri „visszaavatkozás”

Jókedvű megjegyzések a mai 18 perces meccsről

— Az Est tudósítójától —

Ma délután félhat órakor az üllőiúti pályán játsszák le a husvéthétfői félbeszakadt FTC—MTK mérkőzést. A játék szigorúan zártkörű és így a ferencvárosi publikum csak a kerítés hasadékaiból, a környékbeli fákra és háztetőkről szemlélheti majd a két csapat küzdelmét.

Tizennyolcperces mérkőzés kiemelését nehéz megjósolni, hiszen egy véletlen gól megpecsételheti a husvéti sérleg dolgát. Megállapították azonban, hogy

a kabala

határozottan az MTK győzelmével szél, mert a kék-fehérek csapata 15 este 7 óra minden utóajánlatot mérkőzésen rúgott gólt, már pedig most egyetlen gól valószínűleg eldönti a mérkőzést.

Az intéző kollégiumban tegnap arról vitáztak, hogyan is kell kezdeni a mérkőzést? A megszakítások az MTK játszott széllel és nappal a hátában, a Springer-szobornál levő kapu ellen, tehát most is ott lesz az FTC kapuja.

— Még akkor is, ha most ellenkező szél fúj? — kérdezte valaki.

— Igen — hangzott a válasz.

— És ha a nap ellenkező oldalról süt? — vetette közbe egy másik érdeklődő.

— Akkor is, — hangzott a buzgó szabálymagyarázó felvilágosítása, amelyet természetesen óriási derűség követett. Végül a szakértők leszögezték, hogy arról a helyről, ahol Blum megsérült, az FTC szabadrúgásával kell kezdeni a mérkőzést.

— Nem helyes, — válté tréfásan valaki, — azzal kellene kezdeni a mérkőzést, hogy az ügyetlen rendőrtisztviselő kiadja az utasítást: »legények, hozza ki az öltözéket Nádler és Molnár!».

Mikor azután a mérkőzés eredményét próbálták megjósolni, megszólalt Opata, az MTK balösszekötője, akiről köznevelés, hogy szereti a jó társaságot és a társaság kedvéért sokszor virraszt reggelig.

— En megálmodtam az eredményt — mondotta Opata. — hat csatárral játszottunk és én az ötödik percben gólt lőttem az FTC-nek. Erre az egész csapat védekezésbe vonult vissza, csak Senkei II. és Jany maradtak elől. Néhány perccel a mérkőzés vége előtt Jany

Opata

megszólt a labdával, lefutotta az egész fradi-védelmet és belőtte a második gólt.

Csendes mosolygás fogadta Opata derűs álmát és a mosoly csakhamar karagássá erősödött, amikor egy pesszimista MTK-drukker megjegyezte:

— Jó, jó, az álom szép. Csak azt nem értem, hogyan álmodhattál az éjjel, mikor szokás szerint nem is aludhatál, hiszen le sem feküdtél.

Hétszobás urasági lakás a Városligetben, a legjobb iparművész által decemberben berendezve, bútorozva vagy anélkül. **Átdad.** [írsef 120-00]

A magyar megnyitónapról. Mit szól hozzá? gálat ugrik

Háromszoros rendőri készütség, szigorú fegyelem, barátságos együttműködés

Futballankét a rendőrségen

— Az Est tudósítójától —

A rendőrségi futballankét tegnap megállapodtak abban, hogy Marinovich főkapitányhoz beadvánnyal fordulnak és ebben ismertetik a sportolás lehetőségének biztosítására szolgáló kívánságait. Az MLSZ elnöksége a fegyelmi szabályok legszigorúbb alkalmazására tesz lépéseket, a rendőrtisztviselő viszont a határvonal mellett fog tartózkodni, megismerkedik a játékot vezető bíróval és a határbírákkal, ha pedig be akar avatkozni, akkor a határbíró útján figyelmezteti a mérkőzést vezető bírót.

Még egy rendőri intézkedés követte a husvéti futballbotrányt, ezt azonban nem előzte meg ankét:

vasárnap a két nagypálya mérkőzésére a rendőrség háromszoros készütséget küldött.

Eddig 15 rendőr és két tiszt szokott asszisztálni a nagypályák mérkőzésein, míg vasárnap 50 rendőr jelent meg 5 rendőrtiszt vezetésével a Hungária úti és az üllőiúti pályán. Ezzel egyidejűleg a mérkőzések rendőri díját 4 és félmillió koronára emelték fel.

A két pálya vezetőse természetesen nem nagy örömmel fogadta ezt az intézkedést, amely meglehetősen drága mulatság nekik. Érdeklődésükre azt a felvilágosítást kapták a főkapitányságon, hogy a rendőri létszám megerősítése csupán ideiglenes.

Hajdu Marcell kilépett a Nemzeti Vívó Clubból

Ugron Gábor az új elnök

— Az Est tudósítójától —

Dr. Hajdu Marcell lemondott a Nemzeti Vívó Club elnökségéről. Elhatározása nem új keletű. Hónapok óta szomorúan hangoztatta, hogy a Magyar Vívó Szövetség, amelynek alapítói közül már csak ő van életben, letért arról az útról, amelyet az alapítók szabtak eléje és a szövetség jelenlegi vezetőségének egész tevékenysége úgyszólván abban merült ki, hogy két világbajnokot megemésztett.

— Ez csak jogos elkedvetlene-dést váltott ki belőlem, — mondotta munkatársunknak dr. Hajdu Marcell, — hiszen

35 évi munkám megsemmisülését kell látnom

és aggódva kell arra gondolnom, hogy mi lesz a legközelebbi olimpiáson? Ezért határoztam el, hogy egyelőre teljesen visszavonulok a vívósporttól és csak a magam passziójából fogom a kardot forgatni.

Hajdu Marcell nemcsak az NVC elnökségéről köszönt le, hanem a kluból is kilépett. Vele együtt távozik fia, Hajdu János is, aki most Párizsban Merignacnál tanul építeni, igen nagy sikerrel. Hajdu János a jövő hónap végén tér vissza Budapestre és többet nem indul az NVC színeiben, hanem valószínűleg mint a Santelli-iskola tanítványa fog a versenyeken résztvenni.

Hajduék kiválását követi értesülésünk szerint Petschauer Attila

kilépése is, aki azonban még nem döntött arról, hogy melyik klubba lép át. Ezzel a Nemzeti Vívó Club, amely nemrég még Posta Sándort, tehát egy világbajnokot mondhatott tagjának, Hajduék kiválásával elveszti előkelő szerepét a magyar vívósportban. A klub fajdalommal látta Hajdu Marcell távozását és helyette elnökül Ugron Gábort választotta meg.

Rademacherék elindultak hazatétel

Hármas német győzelem a brooklandi versenyen

Newyork, április 14

(Az Est külön tudósítójától)

Rademacherék a brooklandi versenyen fejezték be amerikai túrnéjüket. Rademacher 2 p 49.2 mp alatt legyőzte itt Spencet a 200 yardos mellúszásban. A német világrekorder rosszul startolt és 1 méterrel lemaradt, de fokozatosan behozta veszteségét és a célba már 4 méterrel amerikai ellenfele előtt nyúlt be. Rademacher tehát veretlenül hagyja el Amerikát.

Rademacher

Fröhlich két számban is indult a brooklandi versenyen, 100 méteren Hosiet győzte le, 500 yardon pedig Engels ellen győzött. A két német úszóhajó ma a Deutschland hajóval hazafelé indult Németországba.

Jerzsabek Károly elhagyta a kórházat

— Az Est tudósítójától —

Körülbelül egy hónappal ezelőtt súlyos szerencsétlenség érte Jerzsabek Károlyt, a magyar országúti kerékpáros gárda fiatal, tehetséges tagját. A Rózsadombról jött le kerékpáron, amikor a gép eltört, és Jerzsabek lezuhant, miközben több helyen súlyosan megsérült. A mentők az Irgalmasok kórházába vitték Jerzsabek Károlyt, aki többheti gondos ápolás után felépült és tegnap délután már el is hagyta teljesen egészségesen a kórházat. A fiatal versenyző csak most kezdheti meg újból a tréningjét, de szorgalmával valószínűleg hamarosan pótolni fogja a többheti kényszerpihenőt.

LÓSPORT

Ma délután 3 órakor Budapesten ügetőverseny van.

Sötét ló győzelmét várjuk az első versenyben, mert a már futott nyeretlen háromévesek nagyon mérsékeltek. Jöhírű sötétek: Kata, Özséb és Anton.

Bazár a második versenyt csak akkor veszítheti el, ha ugrással ássa alá kiemelkedő sánszát.

Jakab a harmadik verseny papírtipje, mert Sokol és Isti, bár gyors, de nem eléggé megbízható ügetők.

Kairo legutóbb már jó versenyt futott és valószínűleg győzött volna, ha Jobban nem akadályozza. Ha ki tudja futni azt 30.5-et, melyet az idén már egyszer mutatott, akkor meg sem lehet verni.

Orion úgy látszik mindent tud, talán 100 métert is le tud adni Jobbágy-nak.

Alice javulóképes ügető, már pedig hendikepet elsősorban javulással lehet nyerni. Igen 6 tavaly már valamivel többet is mutatott, mint amire be van állítva.

Selmeczy főhadnagy a jövő héten Bécsbe utazik, ahol Tündért fogja egy úrlovas-gátversenyben lovagolni.

Koppány, melynek terhe a Káposztásmegyéri díjban multikori győzelme folytán 65 kilóra emelkedett, ettől a versenytől távolmarad.

Mentalto képviseli a Káposztásmegyéri díjban gróf Pejacsevich istálló-ját.

Priel májusban két versenyben fog futni a budapesti pályán, azután Bécsbe küldik, hogy ott a derbyben fusszon.

Boglár legközelebb vasárnap fut a Veregyházi-díjban. Terhe 61 kiló. Ellenfelei: Kaloda, mely 50 és Poeta, mely 51½ kilót visz.

Tandi nem fut a Pettendi-díjban, mert ha ezt a 6000 pengős díjat megnyerné, elvesztené engedelmét a Szent István-díjban. Helyette vasárnap a Domonyi-díjban fut, ahol 62½ kilót visz. Nehéz feladat előtt áll, mert a versenyre beneveztek Sylvanát (44½), Bootleggert (50½) és De bizonyt (51½) is.

Carlos, herceg Festetics nagyratartott sölt hároméves, a vasárnapi nyeretlenek versenyében jön először pályára.

A Pettendi díjra, a szombati budapesti főfutamra a következő lovakat neveztek: 3 Labda 43½, 3 Lampasse 45, 4 Kérdőjel 61, 5 Borgia 66, 4 Patricius 57, 3 Saint Vintre 47, 3 Bootlegger 52 és 3 Mangan 52.

Mit szól hozzá a tegnapi gátversenyben súlyosan megsérült és befejezte versenykarrierjét. Rokonszenves tulajdonosát tavaly ilyenkor hasonló balcsot érte Lajos nevű széppreményű lovával.

A Magyarország ma délután megjelenő száma tartalmazni fogja a szombati és vasárnapi előzetes programot, valamint a Rákosi díj tehérküzését.

A mai ügetőversenyen a bukalmécor már működik.

A közönség a versenyekre fogadhat
 a bukalmécorok fogadó irodájában:
 VI., Andrássy út 45. T. 63-35
 IV., Rózsati Lajos u. 14-16. T. 23-38
 VI., Váci út 1. T. 30-92
 VIII., Rákóczi út 51. T. 1. 55-01
 VIII., Baross ucca 52. T. J. 139-12

Megbukott a tanács beruházási programja

A Ripka-párt a hevenyészett program napirendről való levételét kívánja

— Az Est tudósítójától —

A főváros jelenlegi törvényhatósága már több mint egy esztendeje együtt van és Budapest nagy problémáit mindmáig nem merték hozzáigazítani.

A törvényhatóság tagjai szeretnének dolgozni, viszont azonban nem jutnak abba a helyzetbe, hogy munkakészségüket bebizonyítsák, mert mindenféle körülmények miatt a főváros vezetősége nem mer kényes kérdésekkel előállni.

A főváros törvényhatóságában nincs egyetlen egy pártnak sem többsége és így nem tudták rákényszeríteni a tanácsot, hogy nagy kérdésekkel előálljanak. A törvényhatósági bizottsági tagok elégedetlensége azonban kiszivárgott. Az Est néhány cikkben rámutatott ezekre a tarthatatlan állapotokra és erre hirtelen előállt a főváros tanácsa a beruházási programmal.

Az első pillanatban látszott, hogy a program túlságosan hevenyészett és bizony nincsen kellő módon megalapozva.

A program tulajdonképpen két részre oszlik. Az egyik három esztendő munkásságát ölelné fel és tulajdonképpen az újraépítési munkálatok. Ez az öt éven belül felhasznált dollár kölcsönt és ebből a pénzből elvennének valamit kis lakások építkezési céljára is.

A programnak csak ezzel a részével lehet tulajdonképpen foglalkozni, mert a többi tizenkét esztendő munkásságának aluma túlságosan rejtélyes. Semle az lehet mondani, hogy

nem is munkaprogram, hanem

a tanács megmondotta tagjainak, hogy mindenki írja fel egy papírosra, hogy mit szeretne és aztán a kívánságokat minden komolyabb megalapozás nélkül programba öntötték.

A tanács a hosszú téllenség után hirtelen előrangotot tervet expressz tempóban le akarja tárgyaltatni.

Egy évig nem volt fontos a kérdés, most azután, hogy a bizottsági tagok ne sokat beszéljenek, a tanács pénzügyi bizottsági ülésén végezni akar vele és azután a jövő szerdai közgyűlésen pontot akar tenni az egész ügy végére.

A pártok még nem voltak abban a helyzetben, hogy ezt a kérdést áttanulmányozzák. A demokratikus blokk ma este fog foglalkozni vele és egész biztosan késő éjszaka fog határozatot hozni, mert hiszen holnap már a megfélemlítő aláspontot ki kell domborítani a pénzügyi bizottságban.

A pártok közül elsőnek a Ripka-párt foglalkozott a beruházási programmal és szándékos határozatot hozott.

A Kormánypárt maga itéli el legjobban a hevenyészett beruházási programot és az egész kérdésnek a holnapi pénzügyi bizottságról való levételét javasolják.

Azt kívánják, hogy nemcsak látványtervekkel álljon elő a főváros, hanem olyan komoly beruházási programot csináljon, amelyet külföldi tőkeérdekeltiségek elé lehet állítani, s amely tervek komoly pénzügyi szakemberek által fedeztetik.

Ma is szilárd a gabona-tőzsde

— Az Est tudósítójától —

Annak ellenére, hogy az amerikai tőzsdékről ma kisebb áresést jelentettek, a budapesti gabona-tőzsde ma is szilárd, miután a kereslet úgy a külföldi, mint a helyi részéről állandó.

Nyitáskor 430.000 koronát kérnek 77-es lisztai búzából és 250.000 koronát a pestvidéki rozsból budapesti paritásban.

A takarmányok piaca is szilárd. A zab 265.000, a prompt tengeri 260.000 korona. Általában a tegnapi árakat fizetik.

A prompt korna is szilárd: 175 ezer korona Budapesten.

A lisztárak esendek. A malmok 7250-7300 koronás duplanullás alapú kalkulálják az áprilisi lisztet.

Vízjárás:

Duna: Regensburg +155, Passau +251, Strudenz +233, Bécs +22, Pozsony +210, Győr +314, Komárom +246, Budapest +302, Dunapentele +260, Paks +234, Baja +234, Mohács +350.

Tisza: Tiszabecs +80, Vásárosnamény +132, Záhony +219, Tokaj +480, Tiszafüred +476, Szolnok +476, Csongrád +396, Szeged +466.

Körös: Gyoma +310, Kunszentmárton +400, Maros: Makó +152. Csupadékok এখনonnan sem jelentettek.

A Duna Dunapenteleig apad, lejjebb árad. A Tisza Záhonyig és Titeinél apad, másutt árad. A légyomlás maximuma 771 (Széfla), minimuma 739 mm (Izland).

Kramer-féle Zsebközbővíző és darabszámító
Ára 25.000 K. Kapható Az Est könyvkereskedésében

Kraszin szovjetnagyköveten vérátömlesztést végeztek

Párizs, április 15 (Wolff-ügynökség)

A Journal nizzai jelentése szerint

Kraszin szovjet nagykövetet

Antibesből, ahol üdülés céljából tartózkodott, meglehetősen súlyos állapotban az egyik nizzai klinikára szállították, ahol tegnap

vérátömlesztést kellett rajta alkalmazni.

A múlt hét híre szerint szerencsés lefolyású volt.

Milyen idő várható?

— A Meteorológiai Intézet jelentése —

Ma reggel hét óraker Budapesten 7, Szegeden 10, Debrecenben 10, Bécsben 6, Prágában 8, Zürichben 3, Párizsban 10, Londonban 9. Budapest ma délelőtt 17,6 C. fok volt a hőmérséklet. Jóslat: Enyhe és egyelőre még derült idő, később növekedő felhőzet.

Bécsi értéktőzsde

Bécs, április 15

Osztrák Hitel 124, Magyar Hitel 263,1, Államvasút 386, Déli vasút 89, Rima 98, Salgó 419,5, Osztrák Hofner 28,8, Magyar Hofner 121, Déli elsőbbségi 77, Knupp 243,5, Alpési 240,1. Irányzat: egyenlőtlen.

A mai tőzsde

IRÁNYZAT: nyugodt

A forgalom megszűnt kerekék között, vonatfóttan indult, Minthogy Bécsből egyenlőtlen irányzatról érkezett jelentés, itt sem tudott kialakulni egységes irányzat. A vállalkozási kedv csak később élénkült, amikor Bécsből szilárdulás híre érkezett.

Az arbitrázspapírok forgalma ekkor fellendült és az árfolyamok is nagyobb lépésekkel haladtak előre. A keresett papírokat a Déli vasút jár, amely 76.000-ról 84.000-ra szökkent fel. Ekkor felfüggesztették benne az üzletkötést, de később 87.000-ig emelkedett árfolyama. A helyi piac papírjaiban csekély számú üzletet bonyolítottak le és az árfolyamok inkább növelegesek.

A valutapiacra tovább folytatódott a lanyhulás, csupán a svájci frank és a zloti ért el mérsékelt emelkedést.

A hadikölcsönpiacra a realizálások eleinte alacsonyabb árfolyamot juttattak érvényre, később azonban itt is kedvezőbb hangulat lett úrrá.

A mai kötések Kasszanapja:
április 27.

A mai árfolyamok:

(Zárjelben a tegnapi záróárfolyam.)

Bankok:

Angol-magyar (27) 28, Földhitelbank (174) 175, Magyar hitel (265) 263 265, Ingatlan (218) 216, Cseh bank (12,5) 12, Leszámitoló b. (61) 62, Olaszbank (18) 18,5 19, Osztr. hitel (125) 121 124, Keresk. bank (821) 815 820, Nemzeti bank (1670) 1655 1660.

Közlekedési vállalatok:

Bur (-) 240, Déli vasút (75) 79 84, Levante (102,5) 102 104, Nova (248) 245, Államvasút (380) 378 382, Tröszt (271) 264 272.

Takarékpénztárak:

Egyes. f. v. (21) 21, Alf. takaré (110) 107, Pesti Haza (1630) 1595 1615.

Biztosítók:

I. Magy. Bizt. (4000) 3800 3825.

Matinok:

Back-malom (40) 40, Concordia (5,25) 5,7 6, I. pesti gm. (97) 96,5 97, Hungaria (93) 95 98, Pesti Viktória (22) 24 26.

Nyomdák:

Athenaeum (58) 58 58,5, Franklin (57) 55, Rieger (55) 57, Újságizem (3) 3.

Faipari vállalatok:

Fournier (-) 9,5, Guttmann (296) 298, Malomsoky (-) 5, Nemzeti fa (400) 400, Lichtig (0,2) 0,2, Ofa (510) 510, Slavonia (50,5) 49,5, Nasici (1295) 1300, Zabolai (-) 20,25.

Vasművek és gépgyárak:

Fegyver (405) 395, Ganz-Dan. (1450) 1405 1425, Ganz vill. (800) 770 800, Kistarsnai (54) 54, Hofherr (120) 118 120, Láng (71) 72 74, Lipták (27,5) 25 26, Mág (5,5) 5,5, Rijn-mamurányi (99) 97 98, Schlick (55) 55 55,25.

Bányák és tüglagyarak:

Bauxit-trust (302) 310, Horsodi (37,5) 38 38,5, Drasche (109) 108, Magnezit (-) 780 800, Alt. köszén (3130) 3090 3120, Nagybányai (158) 160, Salgó (416) 415 420, Urkányi (1135) 1170.

Cukorgyárak:

Dölenkor (425) 420, Magyar cukor (1440) 1400, Georgia (190) 187 - 192, Mezőhegyesi (382) 380 - 382.

Olajművek:

Olaj (20) 20.

Gáz- és villamosági vállalatok:

Phöbus (106) 103 105, Vasmegeyi (200) 210.

Sőr- és szeszipar:

Részvénytárs (601) 601, Fővárosi Sör (60) 60,25, Gschwindt (300) 300 - 310, Pannónia sör (18) 19.

Élelmiszer-vállalatok:

Ocean (6) 6, Püspöki (8) 6, Villányi (16) 15, Halker. (11,75) 12.

Textilipari vállalatok:

Gyapjúmosó (28) 28 - 28,25, Goldberger (79) 82, Jufa (300) 300, Káron (51,5) 51 - 52, Kender (98) 100, Pamut (203,5) 204,5, Szegedi kender (285) 300.

Vegyipari vállalatok:

Chinoin (13,5) 13, Danica (73) 73,5, Spodium (50) 50, Hung. műtrágya (100,5) 101, Szikra (37) 36.

Külföldi vállalatok:

Brassói (342) 348 350, Dorogi (8,5) 8, Dunánbúli sertés (-) 28, Osztr.

maló (203) 200 203, Gumi (129) 125, Vasútforgalmi (252) 246 256, Hanga (30) 30.

Szállodák és gyógyfürdők:
Egész (96) 94, Lukácsfürdő (22) 22.

Allamudösségi kötvények:

Népszövetségi kölcsön (71) 70,75 71, 5 1/2%-os pénztárjegy 1917. évi (37) 38 40, 1918-1923. évi (37) 39 40, 1918-1925. évi (37) 39 40, Hadikölcsön 6%-os I-V. kib. (42) 44,5 47, VI-VII. kib. (38) 42, Hadikölcsön 5 1/2%-os II. és VII. kib. (88,5) 41,5 42, IV. kib. (38,5) 41 43, V. kib. (37,5) 43 44, VIII. kib. (37,5) 41 43, Kényszerkölcsön (54,785) 54,25 54,75.

Záloglevelek, kölcsönkötvények:

Belvárosi Tk. (9) 7,5 8,5, M. Alt. Takaré (14) 12 13, Földhitelintézet (15,5) 12 13, Jelzáloghitel (17) 14 15, Leszámitolóbank (17) 15,5 16,5, Pesti Haza (15,5) 15,5 16,5, Kereskedelmi Bank (23,5) 23,5 24,5.

Vasúti kötvények:

Helyiérdekű vasút (88) 88 85, Hazai Bank vasút (38,5) 40,5 41,5.

Fővárosi kölcsönkötvények:

1897. évi (45) 45 46, 1903. évi (33,5) 35 36, 1916. évi (10,5) 9,5 10, 1918. évi (7,5) - , 1920. évi (1,8) 1,7 1,8, 1914. évi (595) 600 610.

Ermepecézek:

20 koronás magyar arany 285-287, 20 koronás osztrák arany 285-287, Ezüst korona 5,6-5,8, Régi ezüst forintos 14,8-15,2, Ezüst 5 koronás 28,5-29,5.

Valuták

Pénzmenek:

	Zárta		
	előző napi	penz	ár
	középár		
Angol font	347800	346750	348750
Belga frank	2702	2670	2690
Cseh korona	2115,75	2112	2120
Dán korona	18720	18880	18740
Dinár	1257,5	1254	1260,5
Dollár	71825	71175	71475
Francia frank	2468	2448	2458
Hollandi forint	28675	28610	28760
Lengyel zloty	7930	7850	8150
Leu	294	290	296
Leva	516	514	518
Lira	2876	2860	2880
Német márka	17010	16987	17087
Norvég korona	15530	15445	15493
Osztrák schilling	10068	10053	10087
Svájci frank	13785	13780	13820
Svéd korona	19140	19100	19160

A Gellérthegy hásvívi bányájáról, a Margitszigetről, a tavaszi kocsiközlekedésről, a ligeti vasútról, a Normálról, az elpusztult Belvárosról, a házakról, elmúlt emberekről, nevezetesen régi kocsikról és kávéházakról, hagyományos szobrászokról és ünnepkről, emlékeztetés pestbudai csempényekről olvasható leírásokban érdekes, finom hangulatú és kortárs iratok

Magyar Elek

páralan sikeres városförténeti munkájában, a

Pesti Históriak-ban

Ára 15.000 Korona

Kapható Az Est könyvkereskedésében

Felétés szerkesztő: Solusinszky Imre
Kiadótulajdonos: Az Est lapkiadó r.-t.
Felétés kiadó: Sebestyén Arnold Igarzató